

Bildande av Norra Transtrandsfjällens naturreservat i Malung-Sälens kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Området är ca 8931 ha och består av fjäll och fjällskog. Reservatets slutliga gränser utmärks i fält.

Länsstyrelsens beslutar vidare att upphäva beslutet från 1967-06-08 (dnr III R11-1-66) till skydd för landskapsbilden enligt naturvårdslagen 19 § i de delar som benämns ”ett område inom Transtrands kommun omfattande bl.a. Granfjället och Stornärfjället”.

Länsstyrelsen fastställer samtidigt skötselplanen, enligt bilaga 8, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Norra Transtrandsfjällens naturreservat
Kommun	Malung - Sälén
Län	Dalarna
Natura 2000-beteckning	SE0620054 Stor-Närfjället
Församling/socken	Lima och Transtrand
Naturgeografisk region	Dalarnas och Härjedalens näringsfattiga område Förfjällsregionen i västra Dalarna
Areal	Total areal: 8 931 ha Landareal: 8 924 ha Produktiv skogsmark: 3 961 ha varav ca 350 ha nedan gränsen för fjällnära skog

Syfte med naturreservatet

Syftet är att

Bevara biologisk mångfald

Bevara de opåverkade fjällhedarna, den naturskogsartade fjällskogen, de värdefulla våtmarkerna och vattendragen i Norra Transtrandsfjällen inklusive områdets växt- och djurliv i naturlig utveckling.

Vårda och bevara värdefulla naturmiljöer

Bevara fjällområdets kvartärgeologiskt intressanta ytformer.

Tillgodose behov av områden för friluftslivet

Underlätta möjligheterna till friluftsliv och naturupplevelser i ett vildmarksartat fjällområde med höga biologiska kvaliteter. Friluftslivsintresset är dock underordnat syftet att bevara de biologiska och geovetenskapliga värdena.

Skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter

De livsmiljöer och arter enligt det så kallade art- och habitatdirektivet 92/43/EEG som förekommer i det befintliga Natura 2000-området Stor-Närfjället ska skyddas och gynnsam bevarandestatus upprätthållas. De rika förekomsterna av rödlistade arter ska bevaras i livskraftiga bestånd.

Syftet ska nås genom*Föreskrifter för området*

- Området undantas från skogsbruk och annan verksamhet som kan äventyra de livsmiljöer samt växt och djursamhällen som är knutna till de värdefulla ekosystemen.

Skötsel i enlighet med skötselplan

- Skötselåtgärder i yngre skogsbestånd inriktade på att gynna uppkomsten av naturliga successioner. Naturvårdsbränning eller anpassad släckning av spontana bränder i brandpräglade bestånd.
- Iordningställande och underhåll av leder och raststugor samt information om områdets värden.

Skäl för beslut**Prioriterade bevarandevärden***Biologisk mångfald*

Fjällheden i Norra Transtrandsfjällen är opåverkad med naturliga lavtäcken och som sådan av stort värde. Fjällskogen är till stor del av naturskogsartad typ och har höga biologiska värden. Bl.a. påträffas rikare markflora i bäckraviner och grundvattenpåverkade sluttningar, på Öjskogsfjället med arter som myskmadra, hässleklocka, storgröe och skogssvingel.

Huvuddelen av området har bibehållit en stor del av den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Området är variationsrikt vad gäller åldersfördelning och dimensioner. Det finns ställvis mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur. Skyddet av skogen i Norra Transtrandsfjällens naturreservat är därför ett led i bevarandet av biologisk mångfald.

Värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter

Områdets fjällterräng är opåverkad och har ett stort geomorfologiskt värde med välutvecklade strukturmarker, slukrännor och åssystem. Ett stort antal rödlistade arter påträffas i fr.a. de minst påverkade fjällskogarna.

Friluftsliv

Norra Transtrandsfjällen har ett mycket stort värde för det rörliga friluftslivet i Transtrandsfjällen. Området kan locka med både fina skid- och vandringsleder samt som besöksmål för att uppleva gammelskog eller fjällnatur. Besöksstrycket är framför allt koncentrerat till områdets leder, och är måttligt utanför dessa.

Kulturhistoriska värden

Området har ett kulturhistoriskt intresse i de fäbodrar och de spår av utmarksnyttjande, fr.a. slåtter, som ännu kan ses.

Natura 2000

Stor-Närfjället är utpekad som särskilt bevarandeområde i det internationella Natura 2000-nätverket. Syftet med Natura 2000-området SE0620054 Stor-Närfjället är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för följande naturtyper:

Nr	Namn	Areal (ha)	Andel i %
4060	Rishedar ovanför trädgränsen	2898	52,0
7140	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	118	2,1
7310	*Aapamyrar	12	0,2
8110	Silikatrasbranter	52	0,9
9010	*Västlig taiga	1998	35,9
9040	Nordisk fjällbjörkskog	254	4,6
9050	Näringsrik granskog	170	3,1

*prioriterad naturtyp

Miljömål

Detta beslut att skydda Norra Transtrandsfjällen naturreservat bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker, Levande skogar och Storslagen fjällmiljö.

Motiv för bildande av naturreservat**Skyddsform**

Verksamheter som kan utgöra hot mot områdets naturvärden är främst skogsbruk, exploateringsföretag av olika slag, slitage och störning av terrängkörningsfordon eller annan verksamhet. Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov kan bäst tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken.

Planeringsbakgrund

Norra Transtrandsfjällen har länge varit uppmärksammat som en föga påverkad del av Transtrandsfjällmassivet med höga naturvärden i kontrast mot de närliggande hårt exploaterade områdena. I den sk. Ebelingska utredningen 1964 pekades området ut som ett bland fyra områden i Dalafjällen som föreslogs avsättas som naturparker.

Internationell klassning

Delar av området är utpekade som Natura 2000-område enligt 7 kap 27§ miljöbalken. Fastställandedatum för aktuell bevarandeplan är 2007-01-27.

Utdrag ur bevarandeplanen för SE0620054 Stor-Närjället av den 2007-01-22:**Bevarandesyfte**

Det främsta syftet för området är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för samtliga naturtyper och arter som legat till grund för utpekandet av området till nätverket Natura 2000.

Bevarandemål

Bevarandemålen (se bilaga 9) är baserade på den kunskap Länsstyrelsen har om området idag. Målen kan i flera fall behöva revideras i samband med kommande uppföljning.

Nationell klassning

Området är klassat som riksintresse för både naturvård och friluftsliv enligt 3 kap 6 § och omfattas av särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten enligt 4 kap 1 och 2 §§ miljöbalken .

Regional klassning

I länets naturvårdsprogram finns området upptaget som klass I – objekt av högsta naturvärde. Delar av områdets skogar och myrar ingår som högt värderade i länets urskogsinventering respektive våtmarksinventering.

Befintliga områdesskydd

Sedan 1967 har delar av Stor-Närfjället och Granfjället skydd för landskapsbilden med stöd av 19 § naturvårdslagen i dess tidigare lydelse.

Planeringsstatus

I gällande översiktsplan från 1990 redovisas området under R251 samt R259 och R 261-264 med utgångspunkt att naturreservatsbildning planeras och/eller att inga exploateringar som kan försämra förutsättningarna för rörligt friluftsliv bör tillåtas. Ett område vid Stöten, R20, berörs av en fördjupad översiktsplan där delar inom reservatsavgränsningen utgör ett särskilt delområde "skidbackar inom naturvård".

Merparten av naturreservatet berörs i det förslag till översiktsplan för Malung – Sälens kommun som föreligger i november 2007 av områdena E57, E58, "områden där skydds- och bevarandeintressen prioriteras". Ett mindre område öster om Stöten, A18, kategoriseras som "område med starka bebyggelseintressen".

Reservatsföreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i skötselplanen eller för att vidta åtgärder enligt bevarandeplanen för Natura 2000. Detsamma gäller för uppföljning av kvalitetsmål. Vidare ska föreskrifterna heller inte utgöra hinder för normalt underhåll av vägar och ledningar/ledningsgator.

För det område av Granfjällets västsluttning (bilaga 5) som i Malung-Sälens kommuns förslag till ny översiktsplan är utpekad som område med starka bebyggelseintressen (A18) gäller att reservatsföreskrifterna i sig inte ska utgöra hinder för åtgärder som tillståndsprövas av Länsstyrelsen enligt bestämmelserna i 7 kap 28 a § miljöbalken (Natura 2000).

Länsstyrelsen beslutar vidare med stöd av 2 § terrängkörningslagen att de undantag som finns under föreskrift A 5 även ska gälla inom den del av naturreservatet som berörs av terrängkörningsförbudsområdet Transtrandsfjällen.

A Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten,

2. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning,
3. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle,
4. gödsla, sprida aska eller använda bekämpningsmedel,
5. framföra motordrivet fordon i terrängen. Detta gäller både barmark och snötäckt mark, men med följande undantag:
 - Transportera ut älg med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation.
 - Framföra skoter på av länsstyrelsen markerade skoterleder då marken är snötäckt, längs sträckan Närfjällsstugan – naturreservatsgränsen vid Västra Granfjället dock i högst 40 kilometer i timmen.
 - För tjänsteman i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende. Insatsen ska omgående anmälas till länsstyrelsen.
 - Inom på bilaga 4 angivet område framföra snöskoter för preparering av hundspannsspår när snösituationen så kräver.
 - För preparering med snöskoter av befintliga skidspår vid Myrflodammen.
 - Fastighetsägare vid Granfjällets fäbodrar får framföra skoter till fäboden längs stigen från vändplanen vid Syndan då marken är snötäckt.
 - Fastighetsägare vid Synddalen får framföra skoter mellan Myrflodammen och fastigheten då marken är snötäckt. Detta undantag gäller även för berörd fastighetsägare för färd till och från område utpekade på bilaga 6, strax väster om Synddalen.
6. jaga, med följande undantag:
 - Jakt på älg, rådjur, hare, räv, mink, tjäder, orre och ripa är tillåten
7. uppföra jakttorn och jaktpass med följande undantag:
 - Jaktpass av naturmaterial får uppföras och befintliga sikt- och skjutgator får underhållsröjas,
8. permanent markera jaktgränser och stigar till jaktpass,
9. bedriva jakt med fälla och snara med följande undantag:
 - Jakt med minkfällor är tillåtet,
10. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser,
11. upplåta korttidsjakt inom naturreservatet,
12. utan Länsstyrelsens tillstånd sprida kalk.

Undantag

Föreskrifterna A1-A5 ska ej utgöra hinder för skötsel, underhåll och bärighetsförstärkning av den allmänna vägen 71, dock under förutsättning att åtgärdernas påverkan på angränsande mark minimeras.

Föreskrifterna A1-A5 gäller ej inom på bilaga 6 avgränsat område.

Övrigt

Föreskrifterna under punkten C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

B Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. Utmärkning av reservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder, slogbodar, parkeringar och andra anläggningar för friluftslivets behov,
2. Skötsel av naturreservatet genom tex. röjning, gallring, naturvårdsbränning i enlighet med skötselplanen,
3. Undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte samt inom Natura 2000-området för uppföljning av bevarandeplanen.

C Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar,
2. framföra motordrivet fordon i terrängen. Detta gäller både barmark och snötäckt mark, men med följande undantag:
 - Framföra skoter på av länsstyrelsen markerade skoterleder då marken är snötäckt, längs sträckan Närfjällsstugan – naturreservatsgränsen vid Västra Granfjället dock i högst 40 kilometer i timmen,
3. cykla,
4. framföra och landa med luftfartyg.

Utan tillstånd från Länsstyrelsen är det förbjudet att:

5. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t.ex. insekter),
6. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större eller återkommande organiserade arrangemang,
7. rida

Motiv till föreskrifter, undantag mm

I punkterna A1-A2, A4-A5 och A11 förbjuds sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur. Undantaget under A5 för uttransport av älg medges då det bedöms kunna ske med fordon som inte skadar den biologiska mångfalden samtidigt som omfattningen är så begränsad att friluftslivet, vid avvägning mot jaktintresset, får tåla eventuella störningar.

I punkt A3 förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Under A6-A11 regleras vad som får jagas och hur jakten får ske. Punkt A6 begränsar vilka arter som får jagas. Naturreservatets syfte är att skydda hela biotopen/skogsekosystemet med alla naturligt förekommande djur och växter inklusive det ekologiska samspel som råder mellan vegetation – bytesdjur – rovdjur. Att genom jakt göra uttag av vilt samspelar inte till fullo med detta. Vid en samlad bedömning och med beaktande av det enskilda intresset att bedriva jakt inom reservatet görs följande undantag från förbudet:

- mink, som inte är en för Sverige naturligt förekommande art,
- älg, rådjur, räv och hare som är vanligt förekommande arter och vars jakt har stort enskilt intresse,
- tjäder, orre och ripa har ett för lokalbefolkningen mycket stort jaktvärde.

Punkt A7 rör anläggningar för jaktens utövande. Sådana minskar påtagligt upplevelsen av ett "orört" område. I naturreservatet är det önskvärt att låta vegetationen utvecklas fritt till naturliga slutna skogsbestånd. Nya

siktröjningar motverkar detta mål och kan leda till utrotning av hotade arter. Nya jaktpass ska därför placeras och utformas på ett sätt så att de ej kräver nya siktgator. Undantag medges för enklare jaktpass som till material och utförande är anpassat till platsen och ”smälter” in i naturen. Materialet ska utgöras av dittransporterade smala trästammar. Taköverbbyggnad får under jakten bestå av en presenning men denna får ej permanent vara kvar i skogen. Jaktorn får inte uppföras, dock får gamla torn stå kvar om de underhålls.

Punkt A8 reglerar olika uppmärkningar som kan vara nödvändiga för jaktens bedrivande. Det bedöms vara ett störande inslag med permanentmarkeringar i den eljest orörda naturen, men för orientering och av säkerhetsskäl accepteras markeringar som avlägsnas efter jaktsäsong.

Punkt A9 reglerar fällfångst. Jakt med fällor bedöms ej vara av samma starka allmänna intresse som annan jakt, utan bedrivs främst i beståndsreglerande syfte. Utgångspunkten bör därför vara att endast tillåta jakt med fällor om det finns skäl att reglera specifika arter. Utestående fällor minskar också upplevelsen av ett ”orört” område och kan upplevas negativt att friluftslivet. Undantag för minkfällor medges för att minkjakt är motiverad ur naturskyddssynpunkt och att fällfångst är den enda realistiska jaktmetoden. Även slagfällor är tillåtna vid minkjakt eftersom naturvårdsnyttan bedöms större än risken att enstaka individer av andra arter dödas.

Punkt A10 förbjuder utfodring och åtling, vilket motiveras med att detta medför att djur koncentreras till området kring utfodringsplatsen. Lokalt skadas vegetationen vid foderplatsen genom tramp, foderspill, en viss gödsling av marken, samt ett ökat betetryck på unga lövträd i området. Detta är inte önskvärt inom naturreservatet. Det är dock tillåtet att lämna kvar den urtagna räntan efter skjutet vilt liksom att mata småfåglar. Det är också tillåtet att sätta ut saltsten.

Punkt A11 förbjuder upplåtelse av korttidsjakt. Jaktutövarna inom naturreservatet ska ha en ingående kunskap om områdets naturvärden och skyddsbehov samt vilka hänsyn som behöver tas vad gäller bl.a. jaktens omfattning och utövning. **Jaktgäster** accepteras endast om de medföljer nyttjanderättsinnehavare – d v s de ska bedriva jakt tillsammans.

Föreskrifterna A6-A11 utgör inga hinder för fågelhundsträning i organiserad form inom tidigare fastigheten Norra Brändan 7:15 under april samt 10 augusti – 30 september. För denna fastighet finns en särskild upplåtelse som medger nyttjanderättshavaren att bedriva organiserad fågelhundsträning under angiven tid. Detta kan alltså ske utan Länsstyrelsens tillstånd. Denna verksamhet har bedömts vara av ett stort allmänt intresse för utövare av fågelhundsjakt och bedöms endast medföra en lokal, acceptabel störning av fjällfaunan.

Inom ett på bilaga 6 avgränsat område gäller inte föreskrifterna A1-A5. Skälen för detta undantag är att föreskrifterna inte ska utgöra hinder för anläggande och nyttjande av en mindre besöksanläggning med övernattningsstugor.

Punkterna *B1 – B3* medger att vissa åtgärder får vidtas i reservatet. Länsstyrelsen bedömer att nyttan med dessa åtgärder är avsevärd. De delar som är i behov av restaurering kräver åtgärder för att höga naturvärden ska uppnås. Information om reservatet samt anläggningar för friluftslivet bedöms som högst angeläget för att tillmötesgå det rörliga friluftslivet. Forskning och uppföljning ingår som en naturlig del i reservat av denna karaktär, och är även ett krav som ställs på Natura 2000-objekt.

Punkterna under *C* inskränker allmänhetens nyttjande av området. Skogens träd (*C1*) är grunden för mycket av reservatets värde och får givetvis inte skadas. Förekomsten av ett flertal värdefulla, ofta rödlistade, organismer motiverar skydd (*C5*) mot sådan plockning och insamling som kan inverka menligt på berörda populationer. Det är dock angeläget att undersökningar och insamlingar som förbättrar kunskapen om reservatets organismvärld kan ske. Normalt bör sådana undersökningar kunna medges under förutsättning att de har ett allmänt intresse, att undersökningsmetoden inte orsakar bestående skada och att resultaten tillgängliggörs. Matsvamp och bär får givetvis plockas. Fordonstrafik (*C2*) skulle utgöra en allvarlig störning och medföra slitageskador, vilket även bedömts gälla för cykling, ridning och luftfarkosttrafik (*C3, C4 och C7*) i området. Snöskotertrafik medges dock längs markerad led, men i delar av denna i högst 40 km i timmen av hänsyn till naturmiljön och skidåkare.

Fler besökare i reservatet är normalt positivt. Olika organiserade arrangemang kan dock, om de bedrivs i olämplig omfattning, på olämpligt sätt, på olämplig plats eller under olämplig tid, störa andra besökare och negativt påverka naturmiljön. För att kunna inrikta den organiserade verksamheten till en hållbar och miljöanpassad sådan, krävs därför tillstånd av länsstyrelsen enligt punkt *C6*. Länsstyrelsen kan då ställa villkor och anvisa passande plats etc.

Det är tillåtet att tälta i reservatet och att elda under förutsättning att man tar hänsyn och inte stör häcknings- och spelplatser och inte skadar växande eller döda träd. Vill man inte ta med sig egen ved går det bra att plocka torra kvistar från marken eller bryta torrgrenar från växande träd utan att de skadas. Däremot får man t.ex. inte elda med delar av torrakor och stubbar eller liggande döda träd, s.k. lågor.

Ärendets handläggning

Till följd av den s.k. Ebelingska utredningen från 1965 beslöt Länsstyrelsen 1967 att skydda delar av Dalafjällen med stöd av 19 § naturvårdslagen i dess dåvarande lydelse. Ett av områdena inrymde Stor-Närfjället och Granfjället.

Domänverket skyddade 1987 markområden på totalt ca 3000 ha i anslutning till Stor-Närfjället och Granfjället som fjällnära Domänreservat.

Som ett led i fjällskogsplaneringen i Kopparbergs län lät Länsstyrelsen under åren 1988-89 utföra en inventering av fjällnära skog i Transtrandsfjällen. Inventeringen resulterade i att ca 80 objekt med höga naturvärden i området pekades ut. Skogsområdena väster och söder om Granfjällsstöten och Stor-Närfjället samt i anslutning till Granfjällsbäcken ansågs ha så höga naturvärden att en reservatsbildning skulle vara motiverad. Detta gällde även stora delar av Öjskogsfjället.

Med anledning av Domänverkets bolagisering tillsattes en utredning för att behandla gränsdragningen för de områden i Dalarnas fjällvård som fortsättningsvis ska tillhöra staten. Utredningen genomfördes i samverkan mellan Domän AB, Statens Naturvårdsverk, Skogsvårdsstyrelsen och Länsstyrelsen. Utredningen fann beträffande Stor-Närfjället, Granfjällsstöten och norra partiet av Västra Granfjället att områdena på grund av deras naturvärden ska kvarstå i statens ägo.

Länsstyrelsen utarbetade två förslag till naturreservat 1994, ett för Stor-Närfjället samt ett för Granfjällsbäcken, där det förutom ovannämnda statliga markinnehav dessutom ingick markområden tillhörande Malungs kommun, Lima jordägande sockenmän, Kornäs AB samt privata markägare. Informationsmöte avhölls under 1994.

Naturreservatsbildning även vid Öjskogsfjället initierades i och med en markägarinformation i augusti 2002, vilken följdes av ett diskussionsmöte framför allt rörande jaktföreskrifterna i januari 2003. Efter värderingen 2003 påbörjades marklösenarbetet, vilket kom att löpa parallellt med avslutandet av de sista markaffärerna inom Stor-Närfjället, varför Länsstyrelsen beslutade att ett gemensamt reservat skulle bildas: Norra Transtrandsfjällens naturreservat.

I ett sent skede av processen har ett område om ca 45 ha mellan Björnbäckdalen och landsvägen Stöten – Tandådalen inkluderats i reservatet. Området som ägs av Sveaskog ingår i den rapport över skyddsvärda skogar på statlig mark (Naturvårdsverket rapport 5342) som publicerades 2004 och kom sedermera att omfattas av den överenskommelse mellan Sveaskog och Naturvårdsverket som innebär att bl.a. detta område ska skyddas som naturreservat.

Merparten av marken har köpts in av staten, bl.a. genom ett stort förvärv av mark tillhörig dåvarande Korsnäs AB. Vid Synddalens fäbodar och vid Björnbäckdalen pågår förhandlingar om några smärre fäbodskiften. Även beträffande fastigheten Norra Brändan 7:3 pågår förhandlingar.

Beslutsunderlaget har under 2008 remitterats till berörda sakägare och andra intressenter varvid bland andra följande synpunkter har anförts:

Malungs kommun och Hushållningssällskapet Lima-Transtrand anser att området bör skyddas som kulturreservat eftersom det har präglats av fäbodkulturen. Skyddsinstrumentet kulturreservat är dock förbehållet kulturpräglade landskap där skyddsmotivet är kulturhistoriskt. I detta område är skyddsmotiven uppenbart kopplade till naturvärdena varför skydd som naturreservat är lämpligast. De kulturhistoriska värdena ingår givetvis som en viktig del i reservatet och beaktas i såväl föreskrifter som skötselplan.

Malungs kommun avstyrker vidare reservatsbildning i den nordvästligaste delen av Granfjället med motivering att konflikt råder gentemot Stöten-anläggningens framtida utvecklingsmöjligheter. Länsstyrelsen menar att inrättandet av naturreservatet inte ytterligare försvårar hanteringen av denna fråga. I och med att området redan är utpekad som Natura 2000 innebär detta att eventuell exploatering i berört utpekad habitat förutsätter omfattande dokumentation och kompensationsåtgärder vid ingrepp som påverkar habitatet. I beslutet för naturreservatet har dock införts ett undantag som medger att inom aktuellt område ska en prövning enligt Natura 2000 anses vara tillräcklig och ingen ytterligare prövning ska ske enligt reservatsföreskrifterna.

Dalarnas Ornitologiska Förening tillstyrker reservatet och påtalar behovet av noggranna inventeringar för att möta eventuella kommande klimatförändringar. Man föreslår vidare en frivillig begränsning av fågeljakt och att älgjakten anpassas så att stora "kvalitetsälgar" finns i området. Länsstyrelsens kommentar till detta är att pågående miljöövervakning behandlar denna frågeställning.

Naturskyddsföreningen Malung-Sälen tillstyrker reservatet, men anser att det skulle få högre status om jakten begränsas, då det idag är jakt på vissa arter över sex månader.

Lennart Berg och Mikael Brändholm, markägare vid Synddalens respektive Granfjällets fäbodare påtalar värdet av levande fäbodar och vill bibehålla möjligheten att i en framtid återuppta fäbodbruket. Länsstyrelsen ser i skötselplanen positivt på eventuellt traditionellt brukande av fäbodarna och föreskrifterna lägger i sig inte hinder för detta.

Transtrands Västra Viltvårdsområde anser bland annat att jakten ska bedrivas enligt jakttabellen, att skydds- och/eller licensjakt på rovdjur ska

följa de regler som generellt utfärdas för regionen och att fågelhunds-
träning ej ska förbjudas. Länsstyrelsen anser att de inskränkningar i jakten
som föreslås kan motiveras inom ett naturreservat med syfte att skydda
både biologisk mångfald och friluftsliv, vilket även finns uttryckt i
Länsstyrelsens strategi för jakt inom skyddade områden antagen 2008. För
fågelhundsträning finns ett begränsat medgivande (se sidan 9) som har
motiverats med områdets betydelse för träning av fågelhundar.

Transtrands Hembygdsförening tillstyrker reservatet och vill lyfta fram de
kulturhistoriska värdena i fäbodarna och deras skötsel och eventuella
brukande samt berör begreppet kulturreservat. Synpunkterna har
kommenterats ovan.

Vägverket påpekar att väg 71 berörs och att skötseln av denna måste kunna
ske föreskrifterna oaktat. Ett undantag för detta har förts in i beslutet.

Sveriges Geologiska Undersökning, Skogsstyrelsen och Friluftsrådet
Dalarna tillstyrker bildandet av naturreservatet.

Efter remissen har ett förslag framförts av Länsstyrelsen att begränsa
hastigheten på en del av skoterleden genom reservatet till 40 km/tim. Detta
förslag specialremitterades till polismyndigheten, Malung-Sälens kommun
och Sälens snöskoterklubb. Förslaget tillstyrktes av kommunen, medan
polismyndigheten pekade på problemen med tillsyn och efterlevnad.
Skoterklubben inkom inte med något yttrande.

Upplysningar

Andra föreskrifter som gäller för området

För den del av naturreservatet som ingår i Natura 2000 (se bilaga 9) gäller
särskilda bestämmelser för tillstånd enligt 7 kap 28 § miljöbalken.

Större delen av området omfattas av förbud mot terrängkörning enligt 1 §
terrängkörningslagen. Prövning av dispens måste därför ske utifrån både
beslutet om naturreservat och beslutet enligt terrängkörningslagen, se dock
det generella undantaget på sidan 5.

Dispens från föreskrifter mm

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 7 §
miljöbalken medge tillstånd eller dispens från meddelade föreskrifter för
naturreservatet.

Ersättningstalan

Förhandling om ersättning pågår mellan staten och vissa sakägare.
Reglerna för sådan ersättning återfinns i 31 kap. 4, 5 och 13 §§
miljöbalken. Av 31 kap. 13 § framgår att sakägare under de förutsättningar
som där anges måste väcka talan hos miljödomstolen inom ett år från det
att beslutet vunnit laga kraft för att inte förlora sin rätt till ersättning.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras enligt vad som anges i 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm. Kungörelse om beslutet ska också införas i ortstidning.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft omedelbart, även om beslutet överklagas.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 10.

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Maria Norrfalk.

I den slutliga handläggningen deltog även jurist Gunilla Garbergs, planarkitekt Beate Löfvenberg, antikvarie Sigrid Bergman, funktions-samordnare Jemt Anna Eriksson och naturskyddshandläggare Lennart Bratt, den sistnämnde föredragande.

Maria Norrfalk

Lennart Bratt

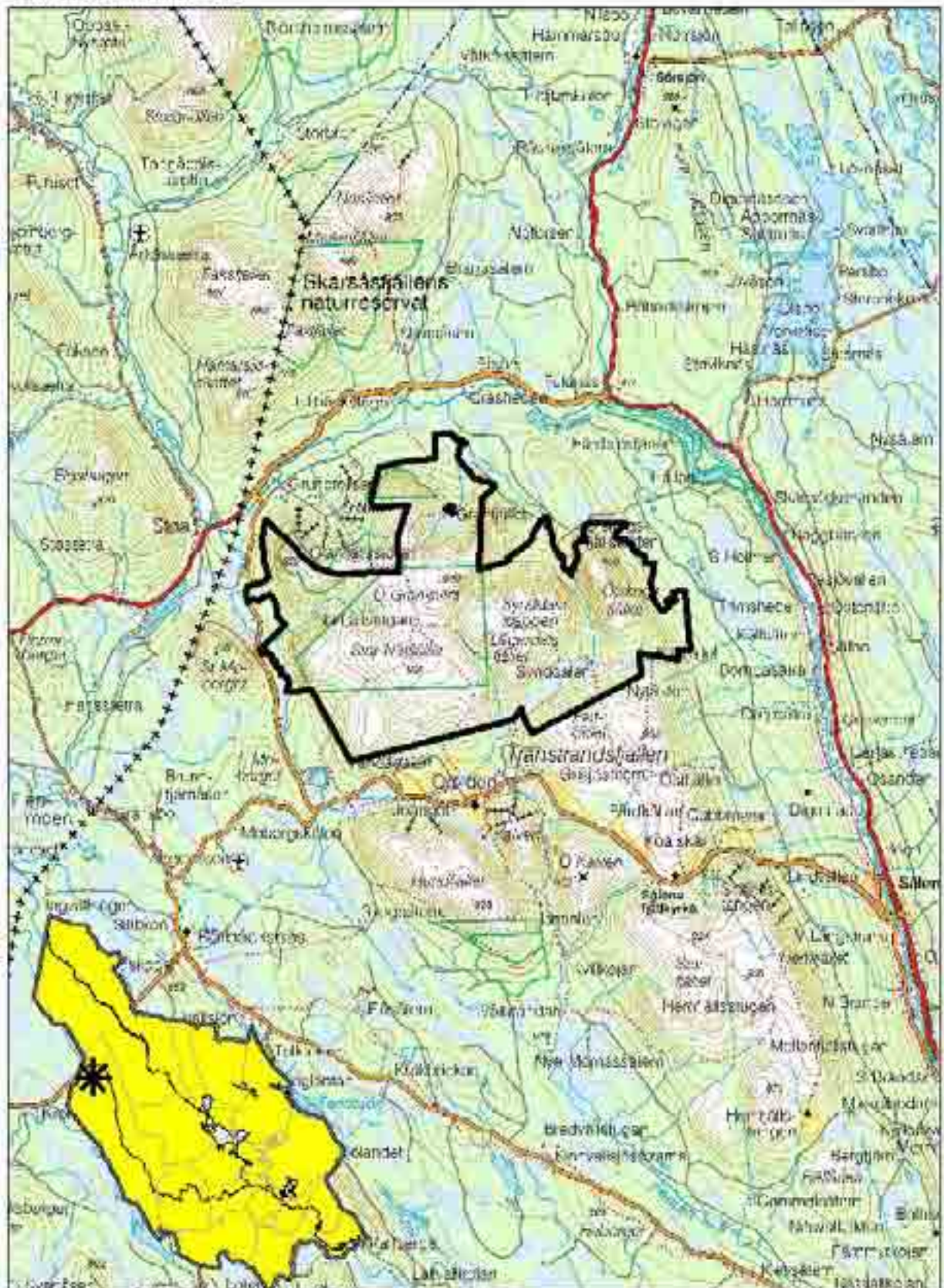
Bilagor:

Bilaga 1	Översiktskarta
Bilaga 2	Beslutskartor
Bilaga 3	Detalj-karta över Granfjällets fäbodan
Bilaga 4	Karta över område där det är tillåtet att framföra snöskoter för preparering av hundspannsspår när snösituationen så kräver
Bilaga 5	Område där särskilda riktlinjer gäller för provning av ingrepp
Bilaga 6	Område där särskilt undantag från vissa föreskrifter råder
Bilaga 7	Detalj-karta över Mornäs 15:1
Bilaga 8	Skötselplan
Bilaga 9	Bevarandeplan för Natura 2000 SE0620054 Stor-Närfjället
Bilaga 10	Upplysning om kungörelsedelgivning (markägare och sakägare)

Bilaga 1

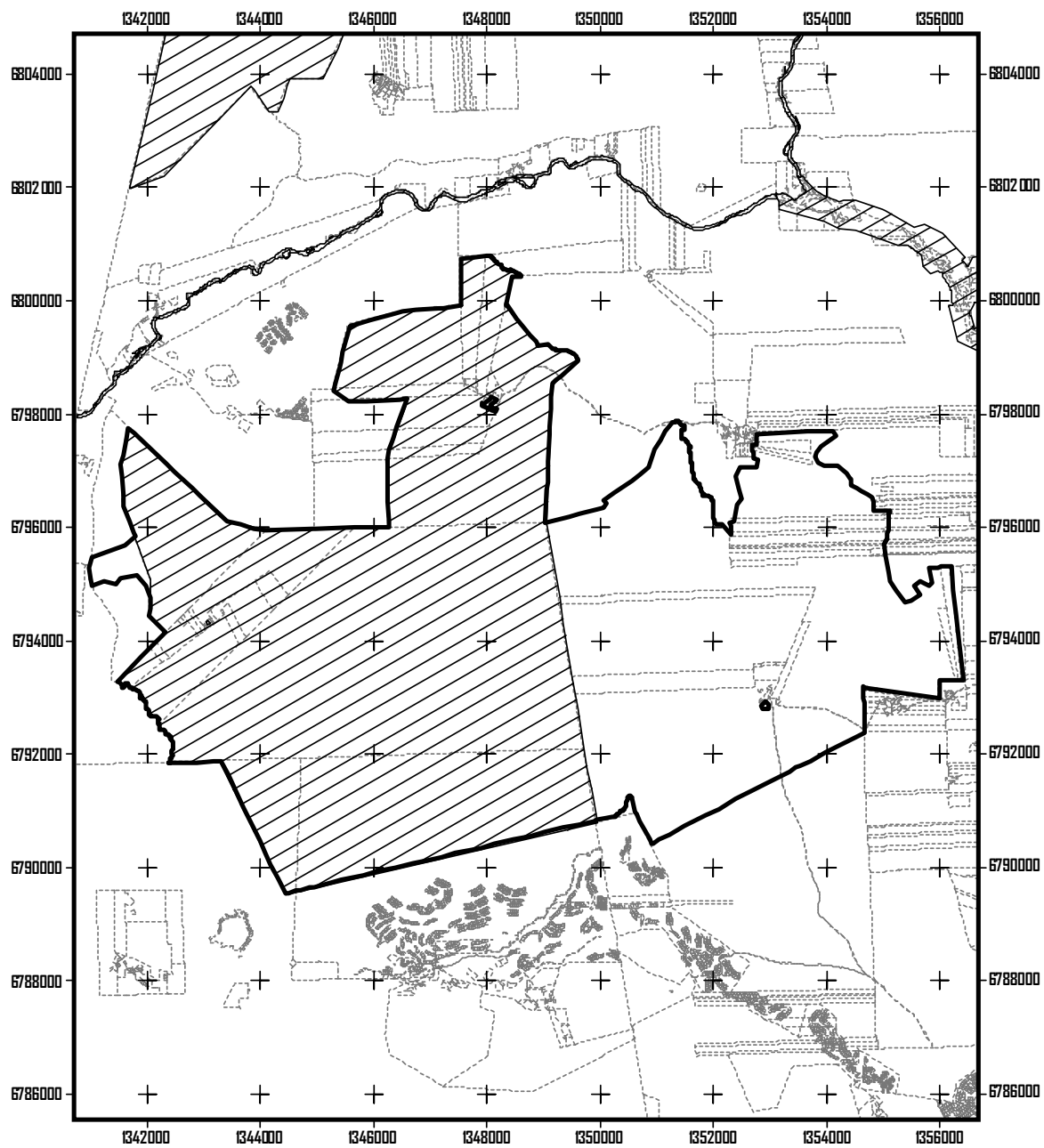
Norra Transtrandsfjällen - Översiktskarta

Röda kartan 1:175 000

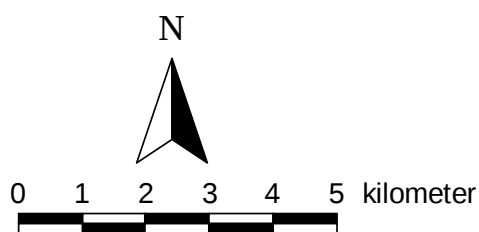

Bilaga 2

Norra Transtrandsfjällen - Beslutskarta

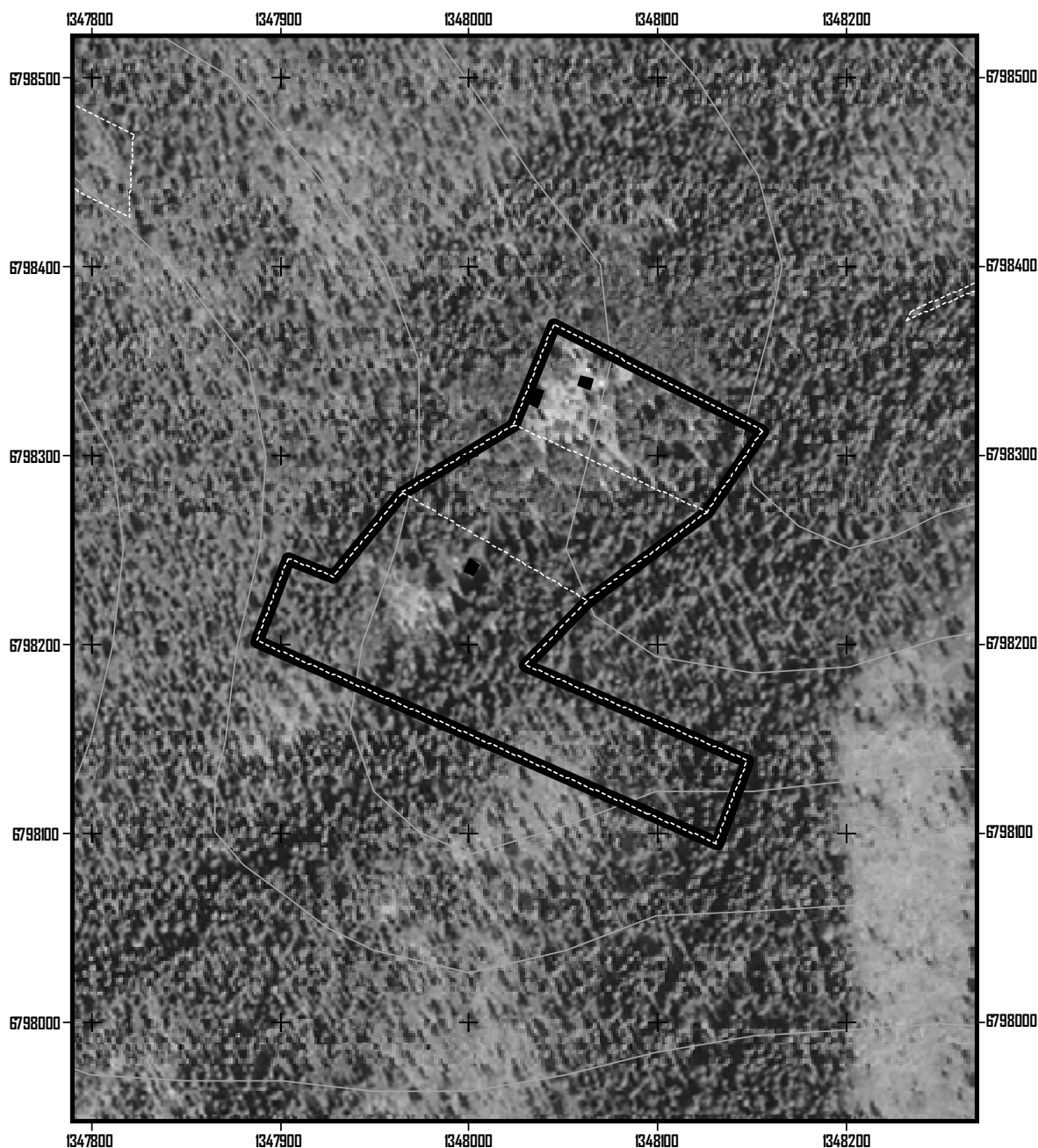
Koordinater angivna i rikets nät

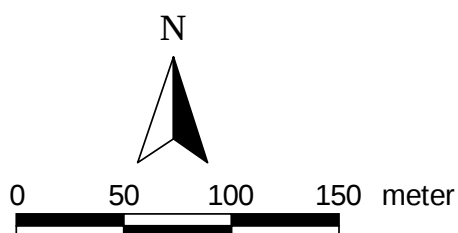
- Gräns för naturreservatet
- Natura 2000-område
- Fastigheter

Underlagskarta lantmäteriet medgivande 96.0352.

Norra Transtrandsfjällen - Beslutskarta Detalj vid Granfjällets fäbodar

Koordinater angivna i rikets nät

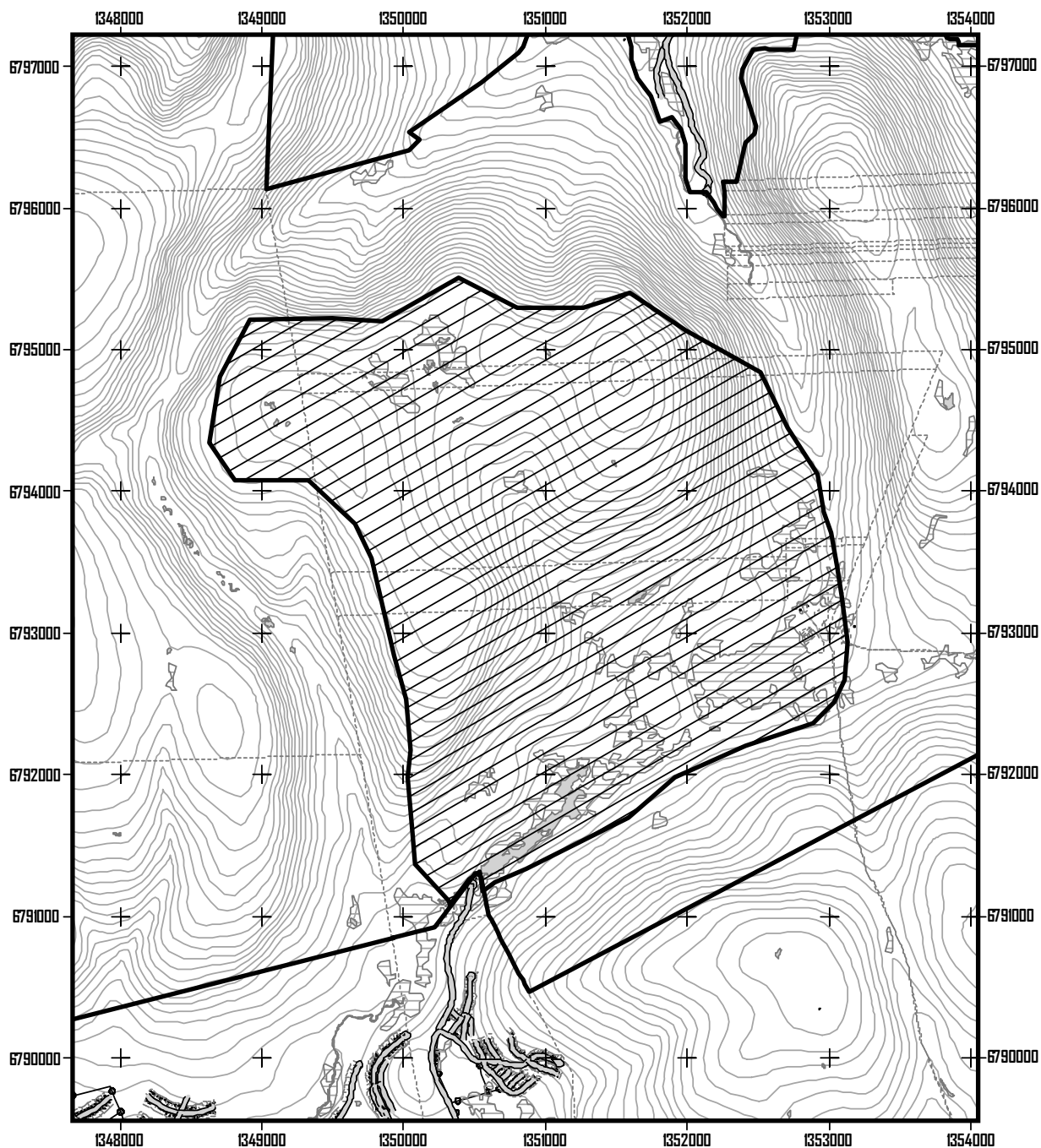

- Fastighetsgräns
- Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Gräns för naturreservatet
- Byggnader

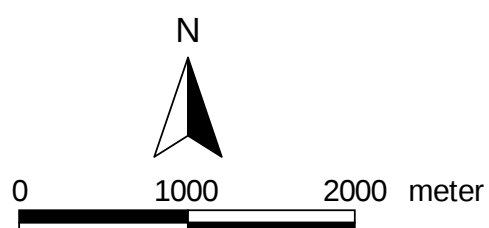
Anmärkning: Området vid Granfjällets fäbodar utgör en enklav i naturreservatet där reservatsbestämmelserna inte gäller.

**Norra Transtrandsfjällen - Område där det är tillåtet att
framföra snöskoter för preparering av hundspannsspår
när snösituationen så kräver**

Bilaga 4

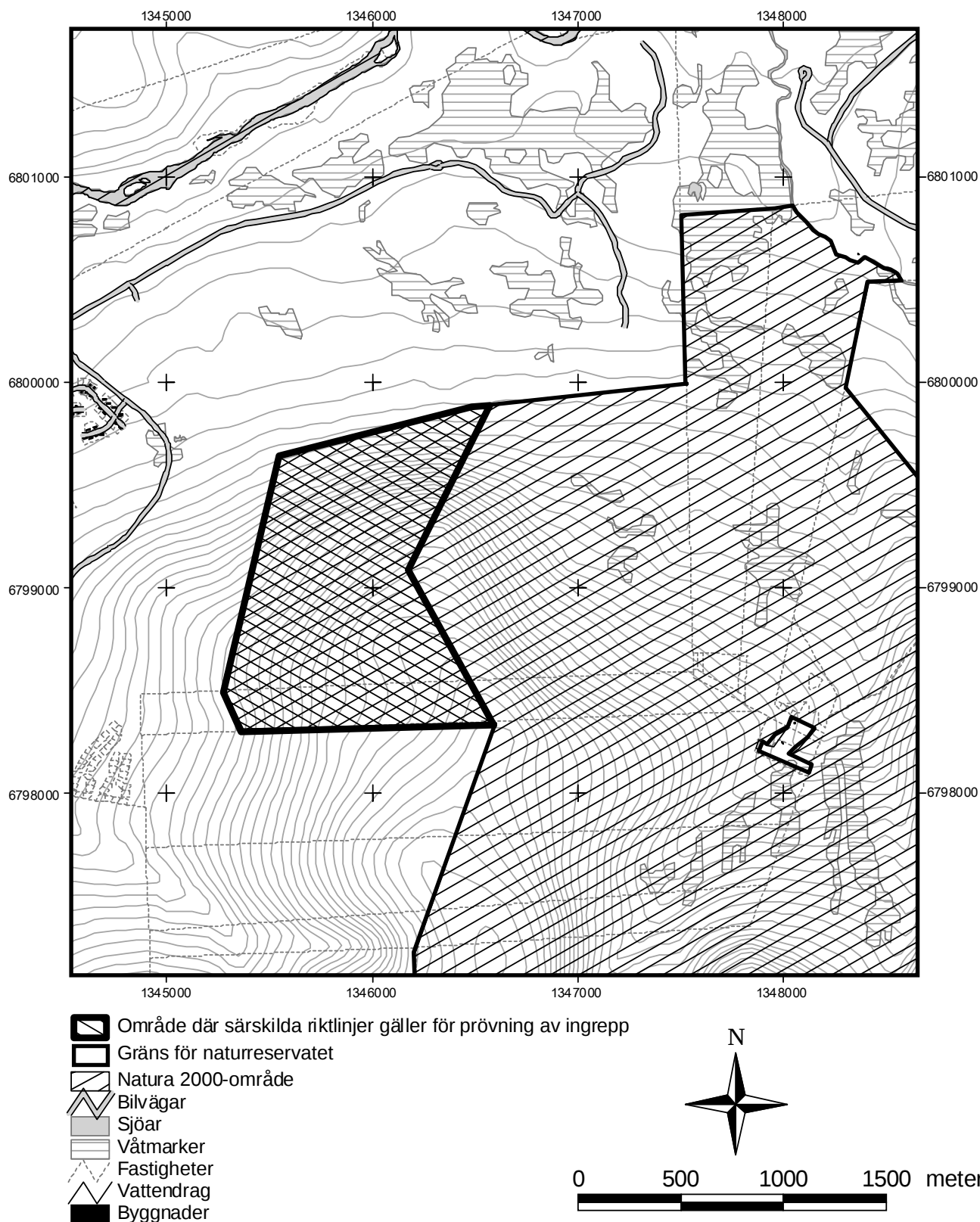
Koordinater angivna i rikets nät

- Undantag preparering hundspannsspår
- Gräns för naturreservatet
- Bilvägar
- Sjöar
- Våtmarker
- Fastigheter
- Byggnader

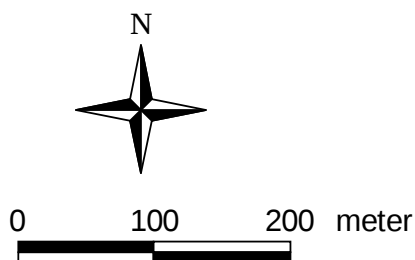
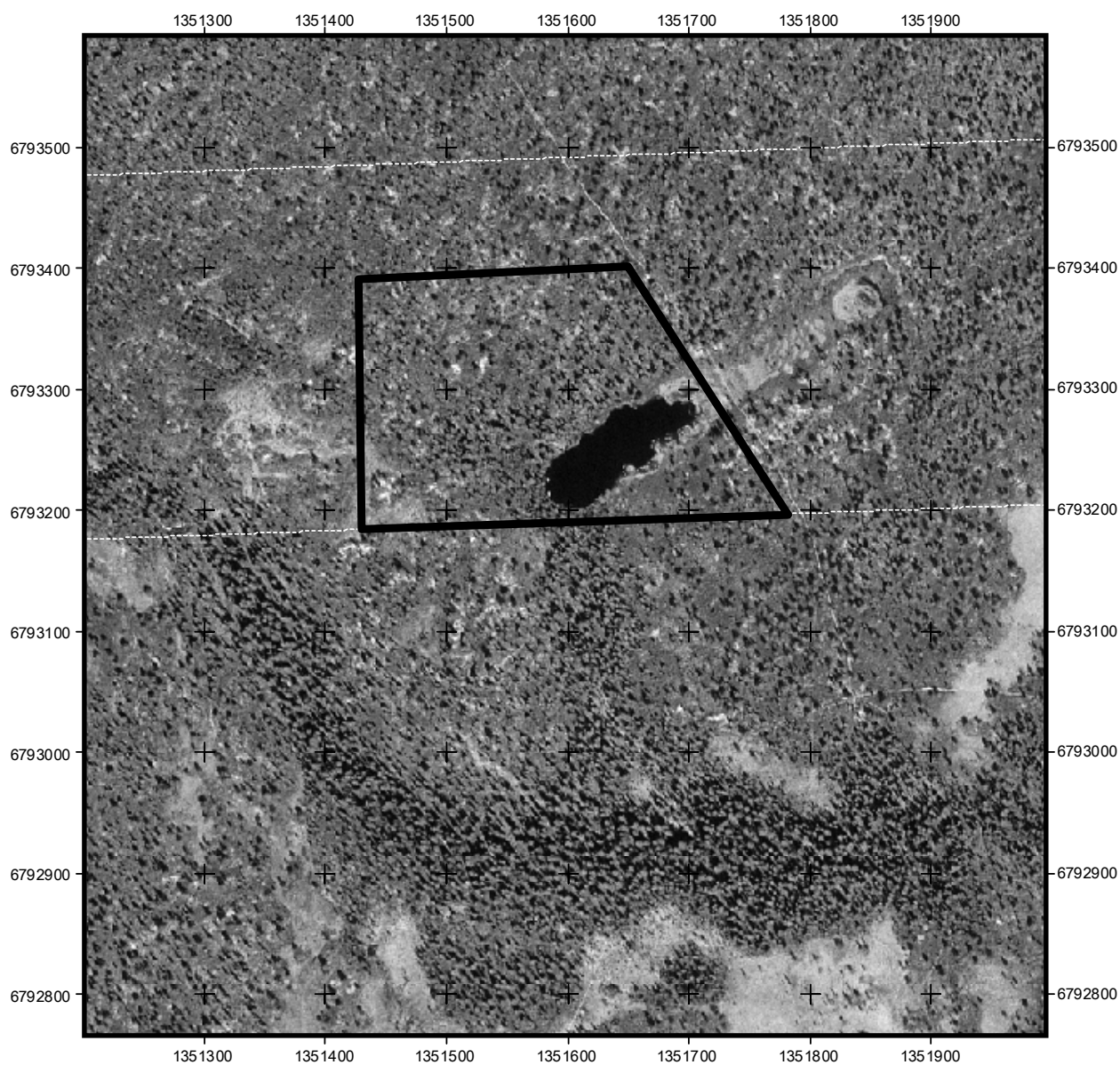
Bilaga 5

Norra Transtrandsfjällen - Område där särskilda riktlinjer gäller för prövning av ingrepp

Bilaga 6.

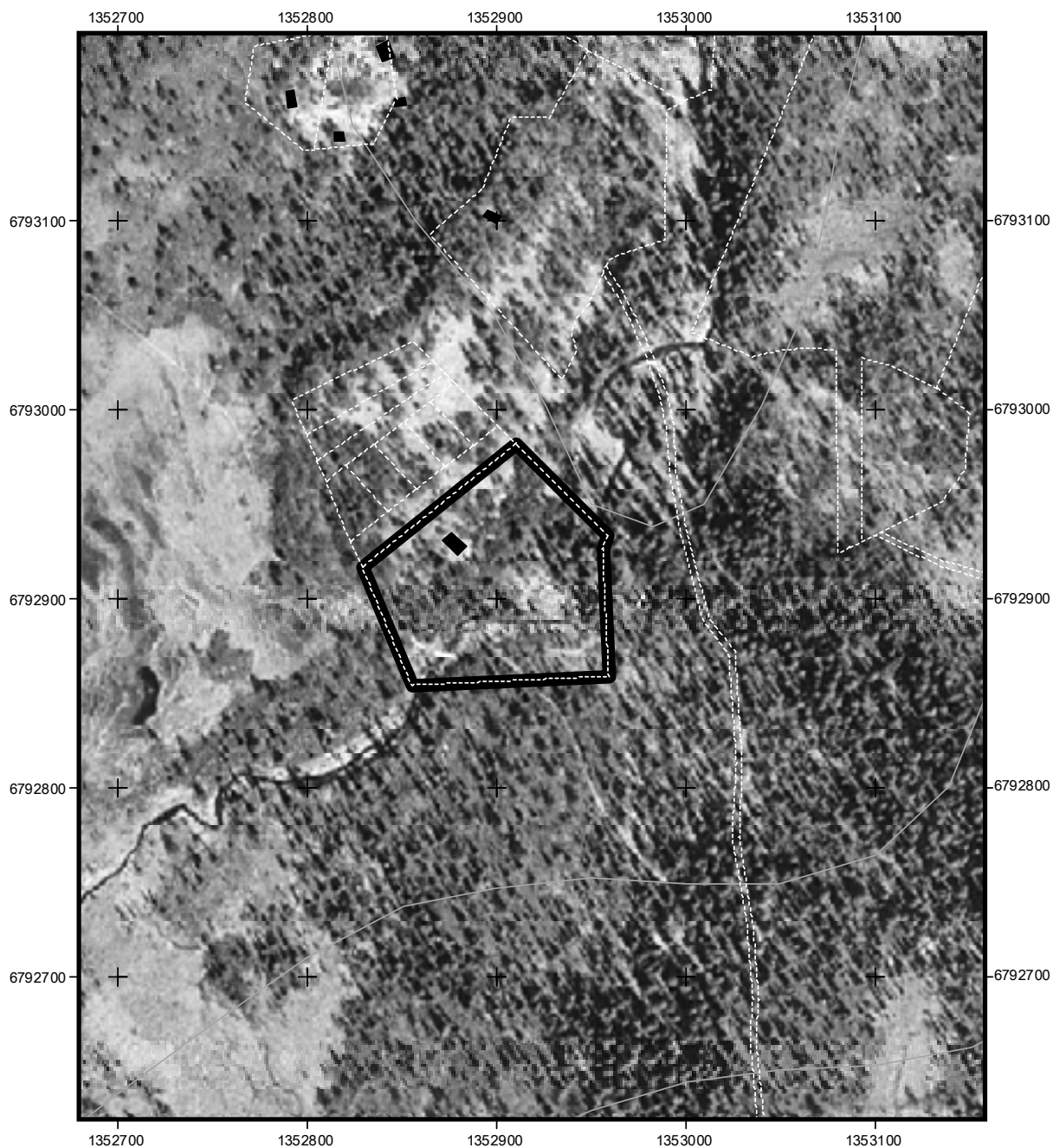
Område där särskilt undantag från vissa reservatsföreskrifter råder

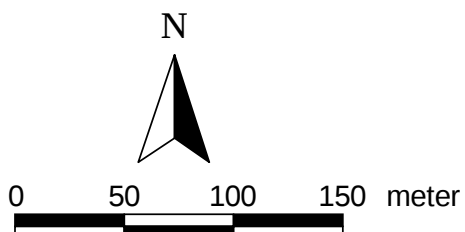
 Gräns för särskilt undantag

 Fastighetsgräns

Norra Transtrandsfjällen - Beslutskarta Detalj vid Synddalens fäbodar

Koordinater angivna i rikets nät

- Fastighetsgräns
- Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Gräns för naturreservatet
- Byggnader

Anmärkning: Mornäs 15:1 vid Synddals fäbodar utgör en enklav i naturreservatet där reservatsbestämmelserna inte gäller.

SKÖTSELPLAN FÖR NORRA TRANSTRANDS- FJÄLLENS NATURRESERVAT

Innehållsförteckning:

1 Beskrivningsdel	3
1.1 Administrativ data	3
1.2 Beskrivning av området	4
1.2.1 Geovetenskap	4
1.2.2 Hydrologi	5
1.2.3 Biologi	6
1.2.4 Kulturhistoria	10
1.2.5 Friluftsliv	11
1.3 Historisk och nuvarande markanvändning	11
1.4 Källförteckning	12
2 Plandel	13
2.1 Syfte med naturreservatet	13
2.2 Prioritering mellan bevarandevärden	13
2.3 Skötselområden med kvalitetsmål och åtgärder	13
Skötselområde 1: Fjällhed	14
Skötselområde 2: Skogsvärdekärnor och annan mogen skog	15
Skötselområde 3 Våtmarker och vattendrag	16
Skötselområde 4: Ungskogar och hyggen	16
Skötselområde 5: Myrflodammen	18
Skötselområde 6: Fäbodar, slåtter och betesmarker	19
Skötselområde 7: Friluftsliv	21
Skötselområde 8: Byggnader och andra anläggningar	24
3 Jakt och fiske	25
4 Dokumentation och uppföljning	26
5 Revidering av skötselplanen	26
6 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	27

1 Beskrivningsdel

1.1 Administrativ data

Namn	Norra Transtrandsfjällen
Objektnummer	
Natura 2000-beteckning	SE0620054 Stor-Närfjället
Län	Dalarna
Kommun	Malung
Markslag:	
Skogsareal	4 781,9 ha
Impediment	689,7 ha
Produktiv skogsmark	4 092,2 ha
Tallskog	1 176,7 ha
Granskog	904,9 ha
Barrblandskog	868,7 ha
Barrsumpskog	14,7 ha
Lövblandad barrskog	512,8 ha
Triviallövskog	517,0 ha
Lövsumpskog	12,4 ha
Hygge	85,0 ha
Våtmark	314,3 ha
Subtratmark	133,8 ha
Övrig öppen mark	3 623,3 ha
Exploaterad mark	0,3 ha
Sötvatten	15,1 ha
Totalareal	8 868,6 ha
Naturtyper enl art och habitatdirektivet:	
*prioriterad naturtyp	
4060 Rishedar ovanför trädgränsen	2898ha
7140 Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	118 ha
7310 Aapamyrar*	12 ha
8110 Silikattrasbranter	52 ha
9010 Västlig taiga*	1998 ha
9040 Nordisk fjällbjörkskog	254 ha
9050 Näringsrik granskog	170 ha
Bebyggelser och anläggningar	

* exkl. utvidgningen i V.

1.2 Beskrivning av området

1.2.1 Geovetenskap

Fjällområdet omfattar Stor-Närfjället, Lill-Närfjället, Skärfjället, Lägersdalsfjället, Granfjällsstöten samt Västra och Östra Granfjället och Öjskogsfjället. Fjällryggarna är mjukt avrundade och når som högst 949 m ö h. Massivet har en intressant geomorfologi med en mängd formelement som är särskilt påtagliga på kalfjället. Bland annat finns på Stor-Närfjället vackra glacifluviala erosionsrännor som av Soyez (1971) klassificerats som objekt av särskild vikt för det geovetenskapliga naturvårdsarbetet. Borgström (muntl.) anser att Stor-Närfjällets rännsystem i och med sentida forskning visat sig vara unikt åtminstone för Sverige och Fennoskandia, se vidare Borgström (1992).

Berggrunden i hela området utgörs av dalasandsten (dalakvartsit) som enligt Hjelmqvist (1966) varierar starkt i strukturen. I vissa delar, t.ex. på Granfjällsstöten västsida är den violett och finkornig, i andra områden är den röd eller gråröd och grövre i strukturen. Stornärfjället består av röd kvartsitsandsten. Från Öjskogsfjället, norr om Synddalen, anför Hjelmqvist en röd kvartsitsandsten som delvis är karbonatcementerad. Möjligen är det denna sandsten som ger upphov till den kalkbetingade floran på Öjskogsfjällets östsida. Någon diabas tycks inte finnas i omgivningen, utan först i nära anslutning till Västerdalälven.

Berggrundskarta över naturreservatet och dess omgivning. Efter Hjelmqvist (1966).

Geovetenskapligt särskilt intressanta områden enligt Soyez (1971).

1.2.2 Hydrologi

Området utgör vattendelare mellan Klarälvens och Västerdalälvens avrinningsområden. Mot Västerdalälven (eller Görälven) rinner Närån som har sina källor i Närsjön strax sydväst om reservatet. Närån tar emot Björnbäcken som avvattnar en stor del av Granfjället och Stor-Närkefjället. I nordost rinner Syndan norrut mellan Öjskogsfjället och Lägerdalsfjället. De södra delarna av Lägerdalsfjället och Stor-Närkefjället avrinner genom Sora Tandån vidare mot Klarälven. Utöver dessa vattendrag finns ett flertal mindre bäckar längs fjällsluttningarna och i fjälldalarna. Källor och källsprång uppträder mycket frekvent i fjällsluttningarnas nedre delar.

Sjöar saknas med undantag för ett antal grunda småtjärnar på eller strax nedan fjällheden. Myrflodammen är en gammal flottningsdam som ursprungligen har bildats genom överdämning av myrmark.

1.2.3 Biologi

Vegetation och flora

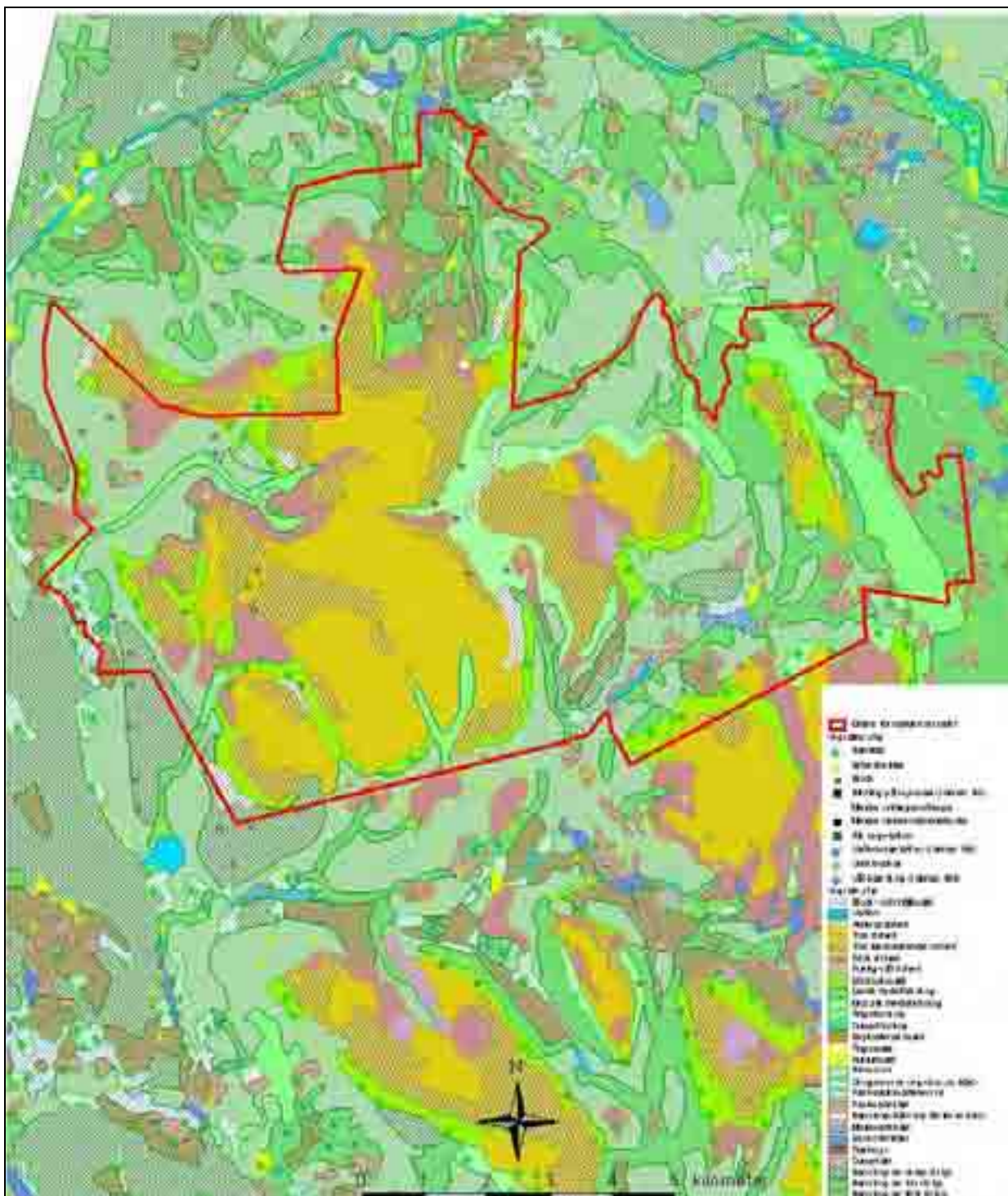
Områdets **kalfjäll** utgörs till övervägande del av torr, ljung- och kråkbärsdominerad rished. Floran är extremt fattig med endast ett fåtal typiska fjällarter. I och med att fjällheden har varit betesfredad sedan länge har lavmattorna av renlavar och fjälltagellav vuxit sig kraftiga. Blockrika områden finns här och var, men framför allt som talusbranter och inte särskilt areellt omfattande. En ganska obetydlig zon av lågvuxen fjällbjörk, ofta med inväxt av gran bildar vanligen skogsgräns. I vissa delar kan dock tall bilda skogsgräns.

Skogarna uppvisar en stor variation till följd av de stora skillnader som råder i vatten- och näringstillgång. Barrskog av torr ristyp präglar de mot söder och väster belägna sluttningarna. I exempelvis de övre sydsluttningarna mot Lill-Närfjällets sydliga topplatå växer en gles och senvuxen tallskog som bär spår av upprepad brandpåverkan. En del träd har uppnått ansevärd ålder, ca 400 år. Varglav och dvärgbägarlav har påträffats i detta område. Skärfjällets västsluttning hyser skog som är starkt brandpåverkad. Tallar med upp till tre bränder invallade i stammen förekommer. Stora delar av Skärfjällets högst belägna delar täcks av tallföryngringar från 1930-talet. Lyckas återväxten blir efterhand hela detta fjäll skogsklätt.

De nordvända sluttningarna hyser en mer grandominerad skog, ofta av frisk ristyp. I Granfjällstangens branta nordsluttning finns även utbredda partier med sumpskog. Kvarvarande äldre skog består av gran med visst inslag av björk, sälg och rönn. Rikligt med vedsvampar påträffas. Sluttningens övriga bestånd är tidigare blädningshuggna men genom återväxt numera åter väl slutna.

Av särskilt botaniskt intresse är områdets ängsgranskogar som förekommer särskilt utbredd på Öjskogsfjällets östsluttning, men även i Synddalskläppens östsluttning och i Björnbäckdalen. Mindre sådana bestånd finns även i nedskurna raviner och längs bäckar. I sin yppigaste form utmärks den av högorter som torta, nordisk stormhatt, hässlebrodd och träjon, på Öjskogsfjället till och med av sällsyntheter som hässleklocka, myskmadra, skogssvingel och storgro.

Myrmarkerna är särskilt intressanta nedanför Öjskogsfjällets östsluttning där rikkärr med talrika orkidéer uppträder. Bland kärrrens exklusiviteter märks nattviol, brudsporre, tvåblad och lappnyckalr, den senare här på sin enda kända dalalokal. I övrigt är områdets myrmarker fattigkärr eller rismossar av ringa botaniskt intresse.

Vegetationskarta över naturreservatet och dess omgivningar. Efter "Vegetationskarta över de svenska fjällen" Naturgeografiska Institutionen, Stockholms Universitet, bladet 22 Sälen/Särna 1982.

Djurliv

Områdets fauna innefattar de för södra fjällkedjan typiska arterna med förekomst av exempelvis björn, skogslämmel, bäver, lavskrika och tretåig hackspett. Hönsfågel, tjäder, orre, järpe och dalripa, finns i goda stammar. Längs vattendragen är strömstaren en karaktärsart.

Av den lägre faunan är särskilt skalbaggsfaunan närmare undersökt och har befunnits vara både artrik och innefatta sällsynta arter. Ormhalssländan reliktslända *Inocellia crassicornis* är områdets klenod, nationellt rödlistad som starkt hotad. De krävande insektsarterna är knutna till den orörda fjällskogen med dess innehåll av gamla träd och rikligt med död ved.

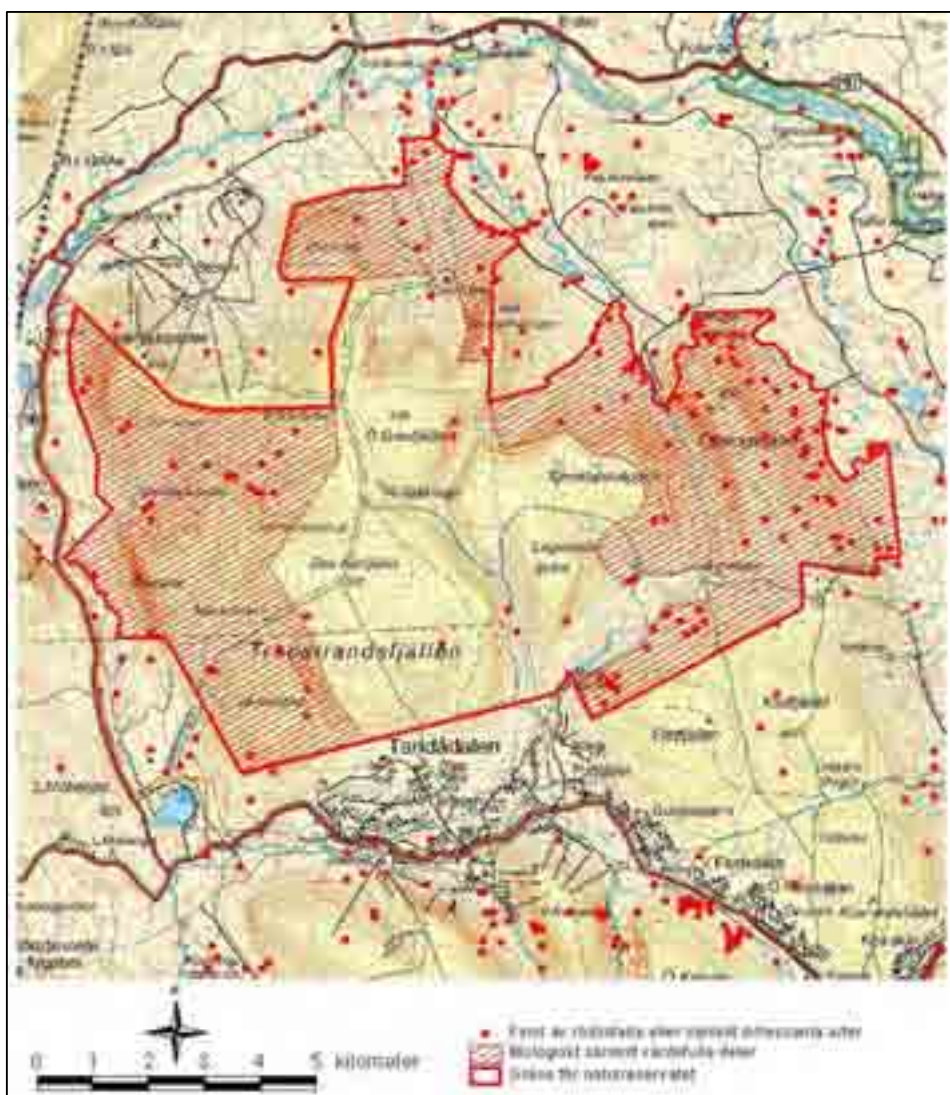
Något om fisken i Syndan (Jens kompletterar)

Arter

Art	Vetenskapligt namn	Kategori
Mossor		
	Anastrophyllum hellerianum	Missgynnad (NT)
	Cephalozia catenulata	Missgynnad (NT)
	Lophozia ascendens	Missgynnad (NT)
	Plagiothecium platyphyllum	Missgynnad (NT)
Lavar		
	Bryoria nadvornikiana	Missgynnad (NT)
	Chaenotheca gracilentia	Sårbar(VU)
	Chaenotheca gracillima	Missgynnad (NT)
	Chaenotheca laevigata	Missgynnad (NT)
	Chaenotheca sphaerocephala	Sårbar(VU)
	Chaenothecopsis viridialba	Missgynnad (NT)
	Cheiromycina flabelliformis	Missgynnad (NT)
	Cladonia parasitica	Missgynnad (NT)
	Cliostomum leprosum	Missgynnad (NT)
	Collema nigrescens	Missgynnad (NT)
	Collema occultatum	Missgynnad (NT)
	Cyphelium karelicum	Sårbar(VU)
	Gyalecta friesii	Sårbar(VU)
	Hypogymnia bitteri	Missgynnad (NT)
	Letharia vulpina	Missgynnad (NT)
	Lobaria pulmonaria	Missgynnad (NT)
	Lobaria scrobiculata	Missgynnad (NT)
	Platismatia norvegica	Sårbar(VU)
	Sclerophora coniophaea	Missgynnad (NT)
Kärlväxter		
	Festuca altissima	Missgynnad (NT)
	Poa remota	Missgynnad (NT)
Svampar		
	Amylocystis lapponica	Missgynnad (NT)
	Asterodon ferruginosus	Missgynnad (NT)

	Cystostereum murrain	Missgynnad (NT)
	Fomitopsis rosea	Missgynnad (NT)
	Inonotus leporinus	Missgynnad (NT)
	Phellinus nigrolimitatus	Missgynnad (NT)
	Phlebia centrifuga	Missgynnad (NT)
	Diplomitoporus crustulinus	Sårbar(VU)

Tabell över förekomst av rödlistade växtarter. Utöver dessa finns en stor mängd fynd av regionalt rödlistade arter och signalarter. Rödlistade djurarter har inte tagits med då kunskapen om dessa är dålig. Mer eller mindre regelbundet förekommer givetvis flera rödlistade däggdjur och fåglar. Utbredningen av samtliga fynd framgår av kartan nedan. Kategorier: 1 Rödlistade arter enligt ArtDatabanken 2005. (RE)Försvunnen, (CR) Akut hotad, (EN) Starkt hotad, (VU) Sårbar, (NT) Missgynnad, (DD) Kunskapsbrist.

Biologisk intressekarta utvisande områden med ansamling av rödlistade arter eller andra höga naturvärden. Inom dessa områden ska naturvärdena vara starkt prioriterade och andra intressen underordnade.

1.2.4 Kulturhistoria

Fäbodrift, bete och slätter

Inom naturreservatet finns fäbodarna Granfjället, Synddalen och Björnbäckdalen. Strax intill ligger Öjskogsfjällstälken och Källfjällets fäbodar. Området har således brukats flitigt i äldre tider, med avklingande och till slut helt upphörande bruksintensitet under 1900-talets första hälft. Fäbodarna är idag mer eller mindre förfallna.

I och med sluttningarnas ofta frodiga växtlighet var slätter- och betesbruket av stort värde. Åtskilliga spår minner fortfarande om detta, bl.a. i form av gamla hässjerester och hölador. Särskilt slättern längs bäckar, t.ex. i Björnbäckdalen, var intensiv och givande. Åtskilliga myrar med starrväxt var säkerligen även de värdefulla slättermarker. Till foderanskaffningen hörde även bruket att samla in lav.

Fäbodbruket har även lämnat långlivade spår efter sig i form av trädristningar. Dessa kan påträffas här och var längs stigar eller på ställen som utnyttjades vid vallning och slätter.

Sedan 2003 har fäbodbruket vid Öjskogsfjällstälken överraskande och glädjande återupptagits. Här gick under 2007 inte mindre än 41 nötkreatur. Även vid Källfjällets fäbodar strax utanför reservatet finns numera kreatur.

Skogsbruk- skogshistoria

Skogseld har i äldre tider varit den viktigaste störningfaktorn i detta område liksom i skogslandskapet som helhet. Områdets västra och södra delar har mer av talldominerade, torra och brandbenägna vegetationstyper, medan de norra och östra är fuktigare, mer grandominerade till sin karaktär. Detta avspeglar sig i de undersökningar som redovisas i Lundqvist (1990). I västsluttningarna av Skärfjället och Granfjällsstöten finns flerfaldiga spår av 3-5 bränder, medan endast spår av något enstaka brandtillfälle spåras vid Öjskogsfjället och Synddalskläppen. Förutom de lokalklimatiska förhållandena är ett skäl till skillnaden i brandfrekvens de vattendrag som inramar norra delen av fjällområdet, vilka bör ha fungerat som naturliga brandbarriärer. I söder och väster däremot har bränder i låglandet lätt kunnat sprida sig upp mot fjällsluttningarna.

Området berördes tidigt, redan på 1870-talet, av avverkningar i form av sk. dimensionshuggningar. I praktiken all grov skog högs då, med undantag för de allra mest svårtillgängliga sluttningarna. I vissa fall var skogen alltför klen, ofta som en följd av skogsbränder, att den ratades och idag uppvisar stora naturvärden. Blådningshuggningar följde i vissa områden efter dimensionshuggningarna, och slutligen kom under fr.a. 1970-talet det storskaliga skogsbrukets intåg. Då högs merparten av fjällsluttningarnas lägre nivåer upp till nuvarande naturreservatsgräns. Då togs även det

beröskade hygget i Syndalen upp, samt de högt nående hyggesrutorna på Öjskogsfjällets östsluttning.

Jakt och fiske

Jakt har givetvis i alla tider varit ett betydelsefullt nyttjande av områdets naturresurser. Tack vare de i vissa delar högproduktiva markerna har ett gott utbyte kunnat erhållas.

Visst fiske har kunnat bedrivas längs de bäckar som rinner upp i fjällsluttningarna, förnämligast säkert efter Syndan. I sen tid har Myrflodammen tillkommit med utplanterad fisk.

1.2.5 Friluftsliv

Området har stor betydelse för det rörliga friluftslivet, i synnerhet som det ligger i nära anslutning till flera stora fjällturistanläggningar. Av lokalbefolkningen nyttjas området främst för jakt samt i viss mån för fiske och skoteråkning.

Flera fjälleder går genom reservatet. Södra Kungleden och Sälensringen möts vid Närfjällsstugan. Dessa leder tillhör det statliga fjälledssystemet och underhålls av Länsstyrelsen. Från Tandådalen kommer anslutande leder. För skötseln av de sistnämnda lederna svarar Malungs kommun.

Området nyttjas även för annan s.k. upplevelseturism, bland annat hundspannsturer. Fågelhundsträning är ytterligare en aktivitet som utövas.

1.3 Historisk och nuvarande markanvändning

Jakt, fiske och övriga fritidsaktiviteter

Området är och har länge varit betydelsefulla jaktmarker. Jakten är idag uppdelad på sju olika jaktområden, se karta på sidan 25.

Fisket tillhör Transtrands Fiskevårdsområdesförening. Endast ett försiktigt bäckmete längs Syndan berör reservatet, men i huvudsak nyttjas de nedströms liggande delarna, utanför reservatet.

Friluftaktiviteter bedrivs i form av vandring, skidåkning och skoterkörning. Det senare är dock begränsat till leden Hundfjället – Stöten, medan området för övrigt omfattas av skoterförbud. Se även under 1.2.4, kulturhistoria.

1.4 Källförteckning

- Bratt, L. & Rafstedt, T. 1990: Våtmarker i Kopparbergs län. Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1990:2.
- Bratt, L. 1989: En parhäst åt Gnupen (Öjskogsfjället). Trollius no. 9.
- Bratt, L. & Hansson, Sven 1995: Lappnycklar, *Dactylorhiza lapponica*, i Dalarna. Trollius no. 18.
- Cederberg, B., Hermansson, J-O. & Lundqvist, R. 1987: Naturinventering av Granfjällsstöten – Björnbäckdalen. Stencil.
- Hjelmqvist, S. 1966: Berggrundskarta över Kopparbergs län. SGU Ser. Ca, Nr. 40.
- Kleman, J., Borgström, I., Robertsson, A-M. & Lilliesköld, M. 1990: Morphology and stratigraphy from several deglaciations in the Transtrand Mountains, western Sweden. Journal of Quaternary Science, Vol. 7.
- Lundqvist, R. 1990: Transtrandsfjällens skogar – en naturvärdesinventering av vårt sydligaste fjällområde. Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1990:1.
- Lundqvist, R. 1997: Dalarnas Urskogar. Länsstyrelsen Dalarnas län 1997:4.
- Länsstyrelsen i Kopparbergs län, 1988: Naturvårdsprogram för Kopparbergs län. Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1988:1
- Soyez, D. 1971: Geomorfologisk kartering av nordvästra Dalarna. Stockholms Universitet. Naturgeografiska Institutionen.
- Taigaekologerna HB – FORAN Sverige AB, 2000: Slutrapport: "Projekt med liftutbyggnad och den biologiska mångfalden på Östra Kalven mm i Transtrandsfjällen".

2 Plandel

2.1 Syfte med naturreservatet

Bevara biologisk mångfald

Bevara de opåverkade fjällhedarna och den naturskogsartade fjällskogen i Stor-Närfjället-Öjskogsfjället inklusive områdets växt- och djurliv i naturlig utveckling.

Vårda och bevara värdefulla naturmiljöer

Bevara fjällområdets kvartärgeologiskt intressanta ytformer.

Tillgodose behov av områden för friluftslivet

Underlätta möjligheterna till friluftsliv och naturupplevelser i ett vildmarksartat fjällområde med höga biologiska kvaliteter. Friluftslivsintresset är dock underordnat syftet att bevara de biologiska och geovetenskapliga värdena.

Skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter

De livsmiljöer och arter enligt det så kallade art- och habitatdirektivet 92/43/EEG som förekommer i det befintliga Natura 2000-området Stor-Närfjället ska skyddas och gynnsam bevarandestatus upprätthållas. De rika förekomsterna av rödlistade arter ska bevaras i livskraftiga bestånd.

2.2 Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya leder och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras, dvs i huvudsak utanför de identifierat värdefulla områdena i den biologiska intressekartan nedan. Friluftslivet prioriteras främst i anslutning till Södra Kungleden.

2.3 Skötselområden med kvalitetsmål och åtgärder

Reservatet är indelat i 6 skötselområden, vilka utgår från naturtyp och skötselbehov.

1. Fjällhed
2. Skogsvärdekärnor och annan mogen skog
3. Våtmarker och vattendrag
4. Ungskogar och hyggen
5. Myrflodammen
6. Fäbodlar, slåtter- och betesmarker
7. Friluftsliv
8. Byggnader och andra anläggningar

Skötselområde 1: Fjällhed (4642 ha)

Beskrivning

Fjällhedarna utgörs uteslutande av torra eller friska rishedar av en mycket mager och artfattig typ. Dock har de ett intresse i och med avsaknaden av renbete. Av stort naturvärde är även de spridda, ofta mycket gamla, grankloner som finns glest spridda på fjällheden. Dessa hyser ett särpräglat lavsamhälle i vilket man kan påträffa den rödlistade urnlaven som är helt knuten till denna miljö. Arten har inte påvisats inom reservatet, men i goda bestånd strax söder därom, varför den kan förväntas förekomma.

Fjällheden är stadd i långsam igenväxning med fr.a. tall, vilket torde bero på en kombination av den pågående klimatuppvärmningen och att påverkan av brand och bete har upphört.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Det är gynnsamt tillstånd när följande kvalitetsmål är uppnådda:

- *Markslitage till följd av mänskliga aktiviteter (t.ex. terrängkörning och vandringsstigar) är försumbart.
- *Ingen märkbar påverkan av renbete.
- *Ingen påtaglig minskning av de typiska arternas populationer.
- Fjällhedens utbredning ska inte förändras nämnvärt

* Dessa kvalitetsmål finns uttryckta i bevarandeplanen för Natura 2000-området, men bör lämpligen gälla för hela området

Skötselåtgärder

Bränning

Fjällheden ska regenereras genom att spontana bränder tillåts brinna av mot naturliga brandhinder och endast släckas i den mån de hotar att löpa vidare utanför naturreservatsgränsen, eller riskerar att okontrollerat fortsätta över i fjällskogen. Eftersom spontanbränder är sällsynta bör fjällheden kunna bli föremål för naturvårdsbränning om de två senare kvalitetsmålen ovan riskerar att inte uppnås. Läget och utformningen av eventuella sådana bränningar får planeras i den mån de aktualiseras.

Löpande skötsel

Bränning med långa intervall (50-150 år) och efter prövning av behov enligt kvalitetsmålen.

**Skötselområde 2: Skogsvärdekärnor och annan mogen skog
(tallskog 2005 ha, granskog 1017 ha, örtrik granskog 547 ha,
sumpskog 431 ha)**

Beskrivning

All skog inom reservatet som inte har varit utsatt för modernt kalhyggesbruk betraktas i detta sammanhang som skogsvärdekärna. Skogen varierar starkt till karaktär och ålder. I området finns vitt skilda förutsättningar vad gäller lokalklimat samt vatten- och näringstillgång. Vidare har störningar i form av brand, insektsangrepp, isbrännor, skred, laviner, toppbrott och i viss mån bete påverkat skogen i varierande grad och skapat de skilda skogstyper vi idag ser.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- *Relationen död/levande ved ska utvecklas till minst 1/5.
- *Endast inhemska trädslag får förekomma.
- *Ingen påtaglig minskning av de typiska arternas populationer
-

* Dessa kvalitetsmål finns uttryckta i bevarandeplanen för Natura 2000-området, men bör lämpligen gälla för hela området

Eftersom områdets skogar är så vitt skilda till karaktären är numeriska, lätt uppföljningsbara mål svårare att sätta upp. Allmänt bör dock gälla att ett kvalitetsmål ska vara att områdets skogar får utvecklas vidare med de naturliga störningarna som nämns ovan som karaktärsdanare. I denna fjällnära miljö kan detta innebära radikala, oförutsädda förändringar, vilket också är det naturliga.

De torra, talldominerade skogarna riskerar att med tiden få ett ökande inslag av gran om de inte utsätts för brand. Granskogar och lövdominerade fjällbjörkskogor har däremot större förutsättningar att genom andra störningar som ännu verkar, sk intern beståndsdynamik, bibehålla sin karaktär.

Skötselåtgärder

Inga skötselåtgärder i fuktigare, gran- eller lövdominerade skogstyper. Eventuell naturvårdsbränning i torrare, talldominerade skogstyper. För närvarande finns inget akut behov av naturvårdsbränning. Om uppföljningen av kvalitetsmålen för Naturhabitatet visar att målen riskerar att ej uppfyllas bör naturvårdsbränning initieras i första hand inom tallskogarna i Natura 2000-området.

Löpande skötsel

Ingen skötsel med undantag för eventuell naturvårdsbränning enligt ovan.

Skötselområde 3 Våtmarker och vattendrag (326 ha)

Beskrivning

Området myrmarker är mestadels små och belägna nedanför fjällen. I branternas nederdelar i de mot norr och öster vettande sluttningarna finns branta backmyrar. Nedanför Öjskogsfjället är delar av Åsmyrorna kalkpåverkade och har en rik, intressant flora, s.k. rikkärr. Övriga myrar är i huvudsak artfattiga.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Det är gynnsamt tillstånd när följande kvalitetsmål är uppnådda:

- Naturtypen ska ha en ostörd hydrologi. Täckningsgraden av hydromorfologiska strukturer så som tuvsträngar, mjukmattor och gölar ska bibehållas eller öka jämfört med tillståndet vid områdets utpekande.
- Slitage till följd av mänskliga aktiviteter (t.ex. terrängkörning och vandringsstigar) är försumbart.
- Ingen påtaglig minskning av de typiska arternas populationer.

* Dessa kvalitetsmål finns uttryckta i bevarandeplanen för Natura 2000-området, men bör lämpligen gälla för hela området

Skötselåtgärder

Inga skötselåtgärder. Om uppföljning av Naturhabitatet visar ogynnsam bevarandestatus får ställning tas till eventuella skötselåtgärder. Norr om Åsmyrorna finns ett område som har dikats för länge sedan, men där diken fortfarande har en påtaglig påverkan. Dessa diken bör läggas igen så att hydrologin återgår till den naturliga. Igenläggningen bör kunna göras enkel genom att enkla dämmen anläggs som hindrar vattenflödet, varvid naturlig igenväxning möjliggörs.

Skötselområde 4: Ungskogar och hyggen (165 ha)

Beskrivning

Några hyggen och ungskogar ingår av arronderingsskäl i reservatet. Reservatsgränsen följer ofta hyggeskanter, varför merparten av hyggerna ligger i reservatets absoluta periferi. Dock finns i Björnbäckdalen, på Synddalskläppens nordsluttning och längs Öjskogsfjällets östsluttning några hyggesrutor om vardera ca 30 ha. Dessa är granplanterade och har i dagsläget en ganska god förnygring av gran och björk. Hyggerna på Öjskogsfjällets östsluttning har ett särskilt värde i och med kalkpåverkan, näringsrikedom och rörligt markvatten eller källpåverkan. Här finns förutsättningar för återetablering av den rika flora som finns i angränsande gammelskogsbestånd.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

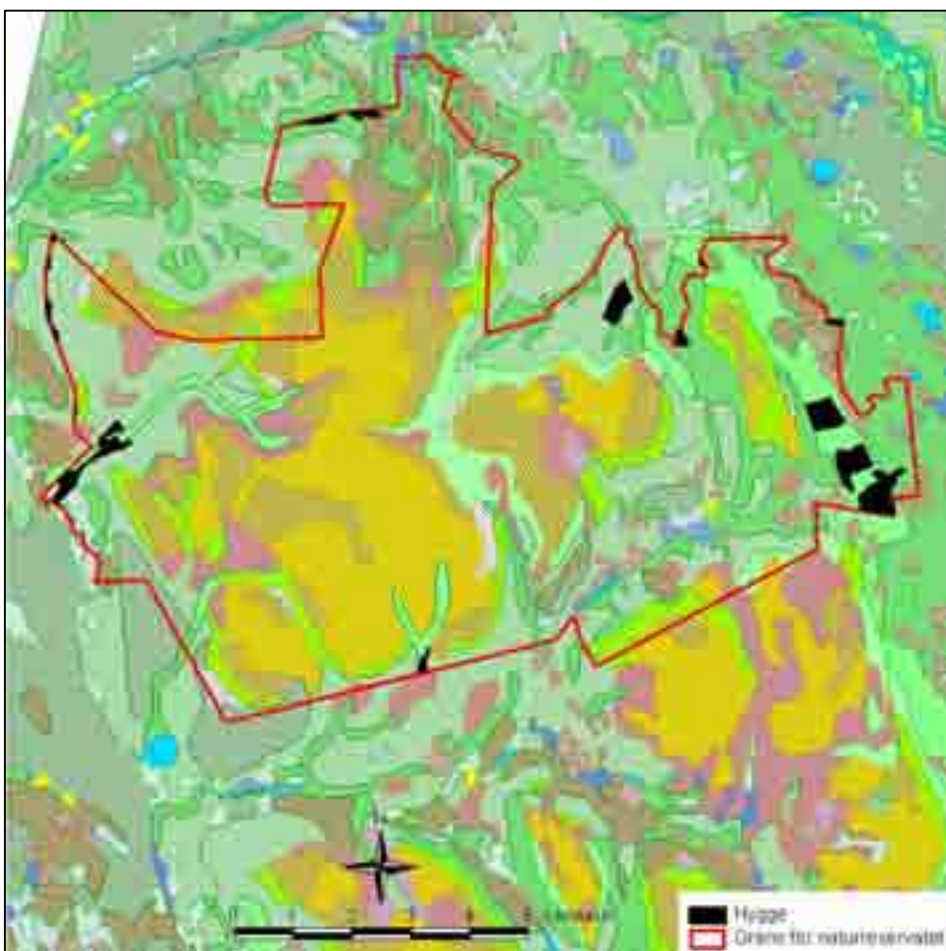
Det är gynnsamt tillstånd när följande kvalitetsmål är uppnådda:

- Hyggen och ungskogar utvecklas som successioner med högt lövinslag och återetablering av en mer krävande och artrik flora

Skötselåtgärder

Restaureringar, nyskapande

Ingen skötsel är grundprincipen. Vissa hyggen och ungskogar kan dock under uppföljningen visa sig utvecklas ogynnsamt mot ensartade barrbestånd eller stagnera i ljungdominerade svaga föryngringar. Insatser i form av t.ex. naturvårdsbränning ska då övervägas. Punktinsatser vid värdefulla lövsolitärer som riskerar att bli alltför beskuggade kan också övervägas.

Sentida skogsbruk i form av hyggen. Reservatsgränsen följer i öster, nordöst och väster i stort sett befintliga hyggeskanter, men framför allt av arronderingsskäl har vissa hyggen måst inkluderas i reservatet. Hyggerna på Öjskogsfjällets östsluttning är dock av visst naturvärde tack vare deras näringsrikedom och därav följande frodiga markflora och lövinslag.

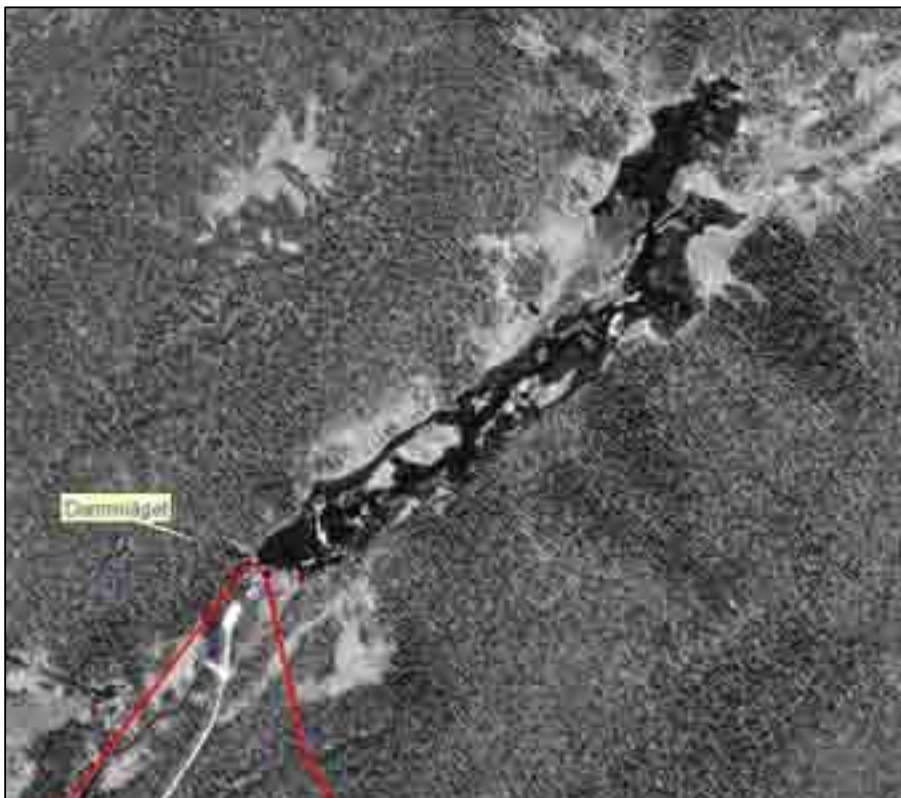
Skötselområde 5: Myrflodammen

Beskrivning

Myrflodammen är en gammal flottningsdamm som dämmer en del av Stora Tandåns övre lopp i trågdalen mellan Flatfjället och Lägerdalsfjället. Dammen sköttes fram till 1993 av Klarälvens flottningsförening, därefter av Korsnäs AB, sociala fonden, senare Bergvik Skog AB. I och med statens förvärv av markområdet beslöts 2005 att ansvaret för drift och skötsel övergår till Länsstyrelsen.

Runt dammen löper vandringsleder och vintertid prepareras ett skidspår. Put and takefiske har bedrivits i liten skala av närboende.

Frågan har väckts om ett eventuellt nyttjande av Myrflodammen som regleringsmagasin för Stora Tandån för att kunna möta det säsongvis mycket stora vattenförsörjningsbehovet från skidanläggningarna. Sannolikt skulle detta innebära ett relativt stort ingrepp i och med att ytterligare myr skulle ställas under vatten. Saken får prövas enligt gängse rutiner i det fall konkreta planer aktualiseras.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Det är gynnsamt tillstånd när följande kvalitetsmål är uppnådda:

- Myrflodammen utgör ett vackert inslag i terrängen till fromma för rörligt friluftsliv och närboende.
- Myrflodammen utvecklas mot en naturlig vattensamling med naturlig strandlinje.

Om intresse finns av put-and-take-fiske kan detta bedrivas utan hinder av reservatsföreskrifterna. Det finns inga naturvärden som skulle kunna skadas av detta. Sådan verksamhet är dock inget som ska ingå i förvaltningen av reservatet, och staten (Länsstyrelsen) som markägare ska givetvis tillfrågas.

Skötselåtgärder

Skötseln av dammanläggningen är Länsstyrelsens ansvar och ska bedrivas så att dammen är i gott skick och håller Myrflodammen på en så konstant nivå som möjligt. Eventuellt kan dammen ersättas med en fast falltröskel.

Skötselområde 6: Fäbodar, slätter och betesmarker

Beskrivning

Inom reservatet finns tre fäbodar: Synddalens fäbodar, Björnbäckdalens fäbodar och Granfjällets fäbodar. Den senare ligger som ett ”hål” i reservatet, och omfattas ej av dess föreskrifter. Omedelbart angränsande till reservatet ligger Öjskogsfjällstakten och Källfjällets fäbodar. Fäbodarna har inte brukats på länge och synes inte ha några större kulturhistoriska värden. De är likväl värdefulla eftersom de bär vittnesmål om forna tiders marknyttjande. Tyvärr är byggnadsbestånden i mindre gott skick.

I anslutning till fäbodarna finns smärre rester av de forna slättermarkerna. Ytterligare slättermarker finns i de frodiga slänterna längs vattendragen, vilket t.ex. gamla hässjerester minner om. Nedanför Källfjällets fäbodar finns ett område, Håll-Olatakten, som sannolikt utgjort myrslog eller möjligen myrodling.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Fäbodarna och resterna av äldre fodertäkt utgör värdefulla vittnesmål om äldre markanvändning. Även om högt klasade kulturmiljöer saknas i området finns det ändå goda skäl att i möjligaste mån bevara äldre byggnader, byggnadsrester och andra kulturspår. Aktiv rivning och uppstädning ska endast ske av byggnader som saknar kulturvärde, såsom fritidshus, jaktkojor o.dyl. av yngre datum. Restaurering ska å andra sidan endast ske där så är väl motiverat av kulturminnessynpunkt, eller om byggnaderna kan nyttjas för friluftslivet. Övriga byggnader och kulturrester bör få återgå till naturen i den takt naturen själv bestämmer.

Det är gynnsamt tillstånd när följande kvalitetsmål är uppnådda:

- Fäbodarna saknar inslag av yngre, förfallna fritidshus. De byggnader i Björnbäckdalen som ska rustas upp är i gott skick
- Takten vid Björnbäckdalen är i god hävd.

Björnbäckdalen

Skötselåtgärder

Restaureringar, nyskapande

Fäbodstugan och tillhörande byggnader som är möjliga att restaurera återställs i ursprungligt skick. Byggnaderna hålls öppna för allmänheten och blir därigenom värdefulla som utflyktsmål eller rastplats för vandrare längs leden som passerar. Vid behov anläggs dass och sopställ.

Synddalens fäbodar

Synddalens fäbodar ägs och förvaltas till stor del av privatpersoner. De staten tillhöriga byggnaderna ska skötas enligt ovanstående allmänna riktlinjer. Inga restaureringsåtgärder och ingen löpande skötsel.

Övrigt

Betande djur från de brukade fäbodarna intill reservatet kan i större eller mindre utsträckning komma att påverka vegetationen även inom reservatet. Det bör betraktas som ett värdefullt inslag såväl ur kulturhistorisk som biologisk synvinkel. Det finns inga skäl att befara att konflikter med specifika naturvärden ska uppkomma.

Skötselområde 7: Friluftsliv

Beskrivning

I Transtrandsfjällen idkas ett intensivt friluftsliv tack vare den stora besöksfrekvensen i anläggningar och stugbyar. Inom reservatet finns ett antal skid- och vandringsleder samt en skoterled mellan Stöten och Tandådalen, se karta. I anslutning till lederna finns raststugor och vindskydd. Friluftsliv utövas även i form av fågelhundsträning, hundspanssåkning mm.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Det är gynnsamt tillstånd när följande kvalitetsmål är uppnådda:

- Friluftslivet är uppskattat av dess utövare och upplevs som högkvalitativt utifrån de naturgivna förutsättningar som råder och de anläggningar som finns.
- Leder och anläggningar för friluftslivet håller hög standard.

Skötselåtgärder

Raststugor

De två raststugor som finns idag är av tämligen enkel standard, men täcker hjälpligt dagens behov. Det möter dock inget hinder att i framtiden förbättra stugornas standard eller anlägga nya raststugor på dessa platser. Stugorna ska vara välskötta, vilket med tanke på det höga besöksstrycket innebär ett säsongvis högt skötselbehov.

Leder

Nuvarande ledsystem har vuxit fram under en längre tidsrymd och bör vara tillfyllest för att fylla behovet från det rörliga friluftslivet. Lederna med dess markeringar, spänger, broar och vindskydd ska underhållas för att uppfylla högt ställda krav på fjällsäkerhet och tillförlitlighet. Södra Kungsleden ska ha hög prioritet därvidlag.

Övriga stigar

Tre stigar (som finns utritade på topografiska kartan) bidrar till att underlätta besök i storslagna stycken fjällnatur och kan utgöra en stor tillgång för det rörliga friluftslivet. Stigarna bör därför märkas upp och vid behov röjas fram. Markeringarna bör dock vara diskreta och skötseln inskränkt till det nödvändigaste, så att inte vildmarksprägelns förtas. Detta gäller följande stigar:

- Den stig som följer Syndan genom Synddalen upp till Synddals fäbodrar,
- Stigen från Öjskogsfjälltäkten upp över Öjskogsfjället och vidare till Källfjällets fäbodrar.
- Stigen från landsvägen upp till Björnbäckdalen. Denna stig kan med fördel, om det vid rekognoscering inte visar sig ställa sig alltför komplicerat, förlängas upp till Närfjällsstugan. Möjligen finns en gammal stig från fäbodbrukstiden att följa.

Den stig som leder från bebyggelsen i söder upp mot Saldalen bör dock inte underhållas. Detta känsliga naturområde bör inte lockas mer besökare än nödvändigt.

Skidspår vid Myrflodammen

De skidspår som finns i området kring Myrflodammen får även fortsättningsvis prepareras och hållas framkomliga, så länge detta sker genom nyttjarnas försorg. Förvaltaren ansvarar ej för detta.

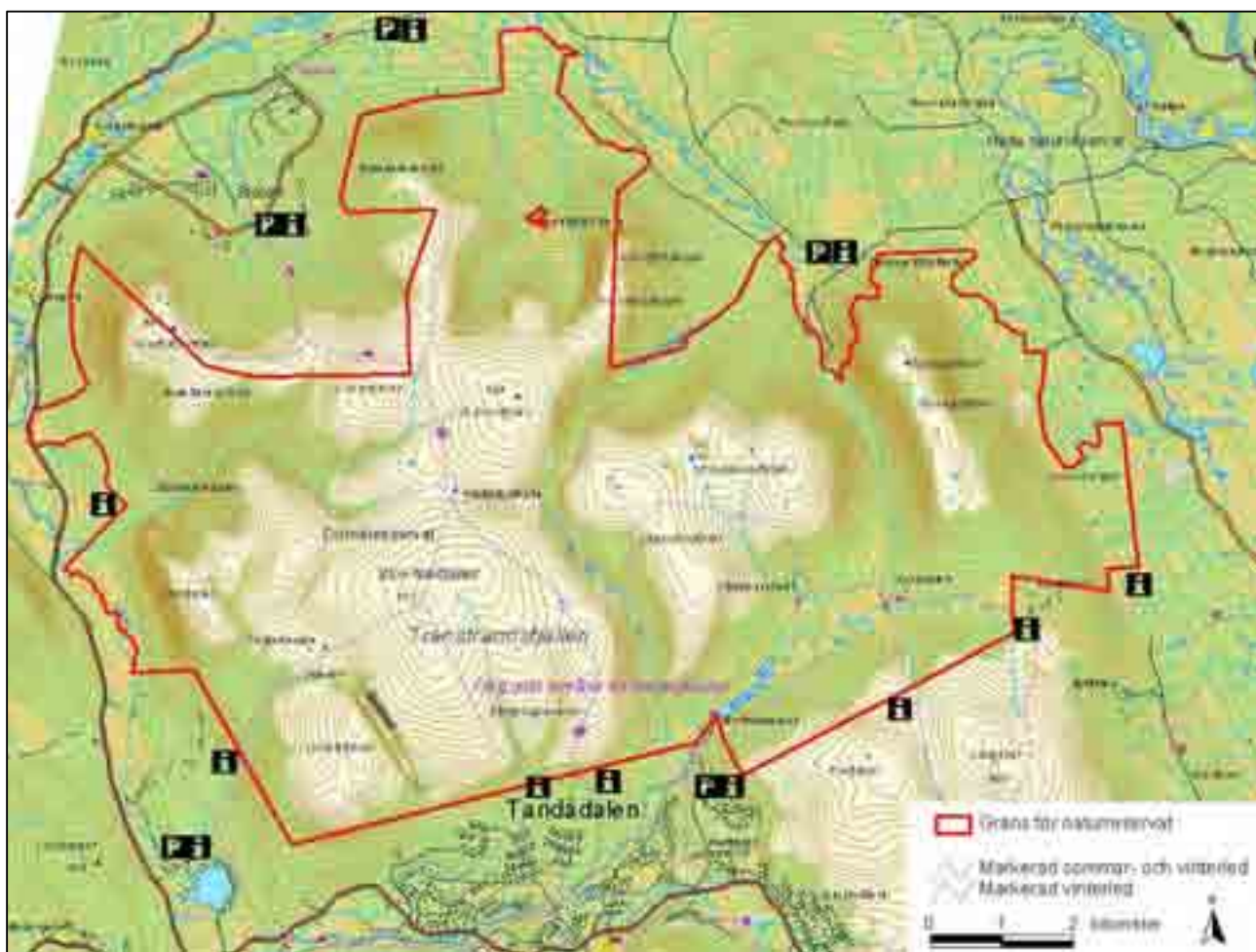
Parkeringsplatser och angöringspunkter

Parkeringsplatser finns redan i dagsläget på ett antal platser runt reservatet och bedöms fylla dagens behov. Informationstavlor ska finnas på dessa platser samt på ytterligare några ställen där leder når reservatsgränsen i enlighet med kartan nedan.

Hundspanssåkning och fågelhundsträning

Hundspanssåkning möter inget hinder av föreskrifterna, och inom ett område som markerats på beslutets bilaga 3 medges även preparering av spannpår när snöförhållandena är sådana att detta är nödvändigt.

Organiserad fågelhundsträning får bedrivas av nyttjanderättshavaren inom tidigare fastigheten Norra Brändan 7:15 under april månad och tiden 10 augusti – 30 september i enlighet med en särskild upplåtelse.

Karta över parkeringsplatser och angöringspunkter där informationstavlor ska finnas

Skötselområde 8: Byggnader och andra anläggningar

Beskrivning

I reservatet finns ett mindre antal byggnader av olika slag, det kan röra sig om fäbodstugor, hölador, jaktstugor eller skogshuggarkojor. För friluftslivet finns två raststugor, Saldalskojan och Närfjällsstugan, samt några vindskydd. De allmänna riktlinjer som ovan redovisats (sidan 19) för områdets fäbodbyggnader bör gälla även för övriga byggnader.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Det är gynnsamt tillstånd när följande kvalitetsmål är uppnådda:

- De byggnader som bedöms ha ett kulturhistoriskt värde eller vara av nytta för friluftslivet är i gott skick
- Byggnader av yngre snitt som upplevs förfulande har avlägsnats

Skötselåtgärder

De gamla skogshuggarkojorna Bengt-Jönsastugan vid Syndan och den norra av Södra Vattstecksstugorna lämnas utan åtgärder, liksom den stora Korsnässtugan öster om Synddals fäbodar. Dessa byggnader har inga förutsättningar att restaureras och saknar större värde. Den Norra Vattsteckskojan är från 1960- eller 1970-talet, uppsatt av Sus Pelle Larsson i Osanden. Den har ett intakt plåttak och bör kunna fortleva många år ännu om taket håller. Kojan ska dock inte kostas på.

Restaureringar

Den södra av Södra Vattsteckskojoerna är ett fint timrat, 4x10 meter stort hus med halsade, 8-kantiga knutar. Sannolikt är huset hitflyttat från bygden på slutet av 1800-talet. Stugan nyttjades tidigare i fäbodbruket, under 1940-70-talet av skogsarbetare.

Åtgärd: Om en närmare inspektion visar att stugan låter sig repareras med en rimlig arbetsinsats skall en försiktig reparation och takning ske.

Löpande skötsel

Endast sådant underhåll som är nödvändigt för att bevara stugan för framtiden utförs.

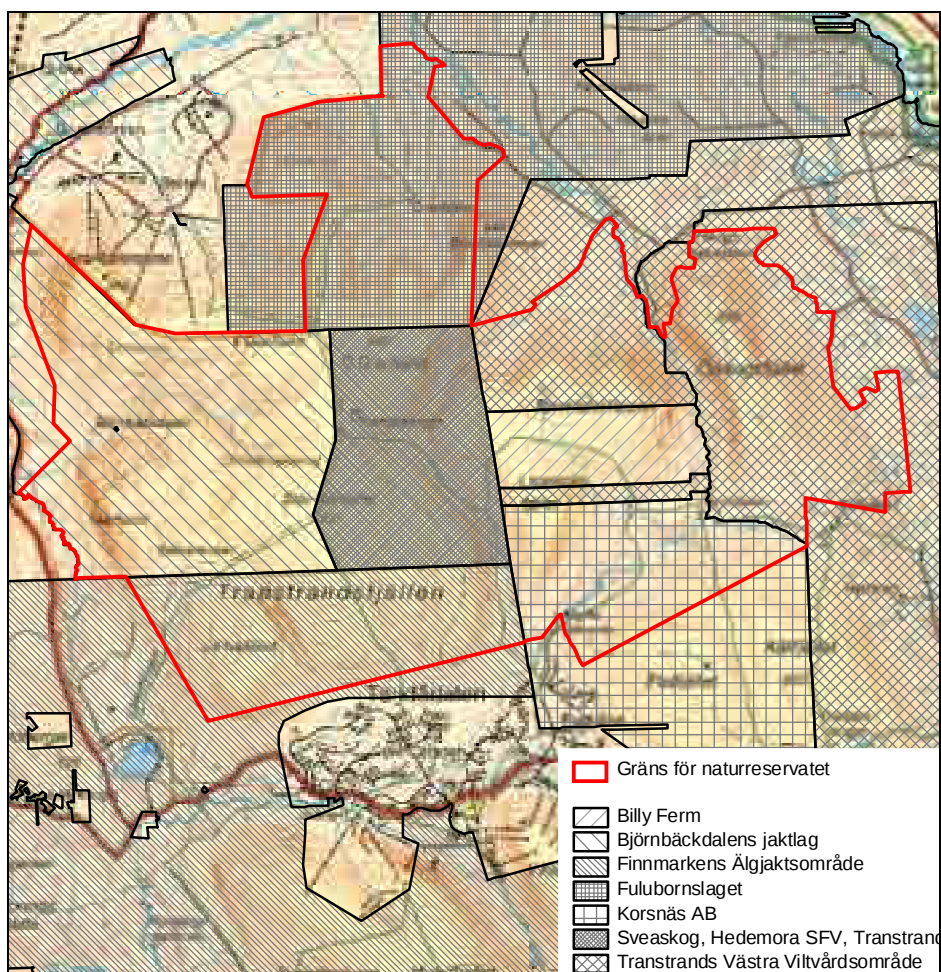

3 Jakt och fiske

Jakt

Jakt på älg, rådjur, hare, räv, mink, tjäder, orre och ripa är tillåten i reservatet. Jakten följer i de delar av reservatet som Staten äger de villkor som standardmässigt anges i de jaktavtalen som upprättas.

Jaktpass av naturmaterial får uppföras och befintliga sikt- och skjutgator får underhållsröjas. Man får inte bedriva jakt med fälla och snara med undantag för nyttjande av minkfällor. Det är vidare förbjudet att utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser.

Jaktområdesindelning.

Fiske

Fiskevattnen förvaltas av Transtrands Fiskevårdsområdesförening. Syndan är det vattendrag i området som lämpar sig bäst för fiske. Syndans värdefulla öringbestånd kan förhoppningsvis utvecklas i takt med minskande förurningsbelastning. Det lilla, näringsfattiga vattendraget kommer dock aldrig hysa någon tätare fiskstam, varför dess värde som fiskevatten är begränsat.

4 Dokumentation och uppföljning

Dokumentation

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning

Kvalitetsmål

Uppföljning av de kvalitetsmål som angetts i skötselplanen ska göras som underlag för utvärdering av om syftet med reservatet uppnås. Uppföljningen genomförs av funktionen för områdesskydd vid länsstyrelsen. Uppföljning inom ramen för Natura 2000 kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus.

Uppföljning ska ske år 2018

Uppföljning av kvalitetsmål i bevarandeplaner utförs av Länsstyrelsen inom ramen för uppföljning av skyddad natur vilket omfattar ett urval reservat med olika naturtyper, men kan även utföras inom ramen för uppföljning av uppföljning av kvalitetsmål i skötselplaner.

Restaureringsåtgärder

Uppföljning av alla restaureringsåtgärder ska göras på initiativ av förvaltaren, men ledas av funktionen för områdesskydd vid länsstyrelsen.

Övriga skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för att följa upp genomförda skötselåtgärder.

5 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

6 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Prioritet (valfri)	Finansiering
Röjning och upp- rustning vid Björn- bäckdalens fäbodlar	2009	2	Reservatsanslag
Röjning stigar	2009	2	Reservatsanslag
Nya spänger	2009	2	Reservatsanslag
Informationsskylt	2008	1	Reservatsanslag
Bränning	Ej i dags- läget	3	Reservatsanslag
Skötsel av leder och stugor	Löpande		Reservatsanslag
Uppföljning av skötselåtgärder	Löpande		Reservatsanslag
Uppföljning av kvalitetsmål	Löpande		Anslag för uppföljning

Synddalsvisan

Bland milsvida skogar som susar
vid Syndkläppens branta stup
Där fjällbäckar ystert brusa
Långt nere i Synddalens djup.
Där ligger en fäbod bland fjällen
Den ligger där öde och grå,
En pärla bland fäbodställen
För oss har den blivit ändå.
Den minner om tider som svunnit
Om gångna fornstora dar
Om grånande stugor som spunnit
Sägner från farfarsfar.
Nu valljäntans lockrop har tystnat
I fjöset man ingenting ser.
De alla som förut har lyssnat
Till sången de finnes ej mer.
Du stormvind som ilar på fjället
Blås liv uti fäbodens själ
Väck upp det ensliga tjället.
Kom verka för Synddalens väl,
Kom åter till grönskande hagar
Där korna går bete i vall.
Kom åter till sorgfria dagar
uppå Synddalens fäbodvall